DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 78. SZÁM. Debrecen, 1939 április 5 szerda ÁRA: 12 FILLÉR.

Kis államok hadsereg-szervezése

A magyar honvédelmet az új honvédelmi törvénnyel, valamint a hadsereg most történt átszervezésével korszerű alapokra fektették.

A nemzetközi feszültségek nyomása alatt nemcsak Magyarország, hanem az egész világ lázas sietséggel alakítja át honvédelmi berendezéseit, hogy háborús bonyodalmak esetén kellő erővel tudjon fellépni.

A tendencia mindenütt az, hogy egyrészt az ország összes erőforrásait a hadsereg szolgálatába állítsák, másrészt, hogy a működő hadsereget ütőkész és ütőképes korszerű állapotba hozzák.

Különös jelentősége van az ily előkészületeknek *a kis államoknál*. Nekik is lehet oly helyzetük, amelyek folytán belesodródhatnak egy háborúba, de minden törekvésük az, hogy a háborút megrövidítsék.

A minél rövidebb háborúra törekvés tehát a kis államoknál parancsoló szükséglet. Szükséglet nemcsak azért, hogy minél nagyobb energiával állhassanak a küzdelembe, hanem azért is, hogy ezzel az erőfeszítéstöbblettel a nagyobb ellenféllel szemben meglevő aránytalanságuk csökkenjen. Nem egy történelmi példa mutatja, hogy jobb háborús előkészülettel számbeli fölényt is ki lehet egyensúlyozni. Egy ország háborús energia kihasználásának hatalmas skálája van! Legkézenfekvőbb, ha a világháborúra utalunk. Európa nagyhatalmai 1914-ben lakosságuk 6—7 százalékát használták fel a hadsereg céljaira. A kis Szerbia 12 százalékát. Szerbia tehát kihasználta emberanyagát. Hadseregének nagyságát illetően aránylag kétszer akkora országot képviselt, mint amilyen valójában volt! Csak ezért tudott oly szívós ellenállást kifejteni és volt kicsinysége ellenére is értékes szövetségese az antant hatalmaknak.

A kis államok *honvédelmi előkészületeinél* tehát vezető szempontúl kell tenni *a maximális kezdeti erőkifejtést*. Ez a maximum vonatkozik az ország szellemi, erkölcsi és gazdasági lehetőségeire, de vonatkozik elsősorban magára a működő hadseregre.

Az általános előkészítés, vagyis az »*országmozgósítás*« problémája közigazgatási, pénzügyi és nemzetnevelési feladat. A közigazgatás révén megszervezzük az országot, pénzügyileg anyagot halmozunk és beszájtunk a háború rendelkezésére, míg a nemzet tervszerű nevelésével a lakosság lelkét fanatizáljuk és a nemzetet katonásítjuk.

A *hadsereg* a maximális erőkifejtését, ütőképességét és ütőkészségét korszerű szervezetével biztosíthatjuk. Kis állam nincs abban a gazdasági helyzetben, hogy hadifelszerelését a technika fejlődésével állandóan cserélgesse. Előrelátható beszerzéssel oly *korszerű eszközöket* kell tehát a hadseregbe beállítania, amelyek bárha pillanatnyilag talán költségesebbek, de egyhamar nem avulnak el. Másrészt azonban olyanokat, amelyek pótlására, illetve üzembentartására háború esetén is megvan a lehetőség.

Ez az oka annak, hogy Magyarország a hadsereg alapvető szükségleteinek beszerzésénél korszerű hadifelszerelést vásárol, illetve ilyenek hazai gyártására törekszik. Teszi ezt azért, mert a korszerűségben oly erő van, amellyel számokat egyenlíthet ki.

Románia nem kaphat

Angliától olyan kezességet, mint Lengyelország

Ilyen kezesség az elvett magyar területek zavartalan birtokolását jelentené

Beck lengyel külügyminiszter tárgyalásai Londonban — Lengyelország kölcsönös segélyegyezményt óhajt kötni Angliával

Róma, ápr. 4. **Rómában nagy érdeklődéssel követik Anglia külpolitikai akcióját. A lapok Chamberlain nyilatkozatát szóról-szóra közlik. A Giornale D'Italia londoni tudósítója ezzel kapcsolatban ezeket írja:**

Romániának Chamberlain beszédében történt mellőzése azzal magyarázható, hogy az angol kormány belátta, hogy Romániának, mielőtt választ adhatna Londonnak, érintkezésbe kell lépnie a Balkán egyezmény államaival és tanulmányoznia kell Magyarországgal való kapcsolatait is. Anglia Románia irányában mindenesetre kényes helyzetben van és semmi körülmények között sem adhat Romániának éppen olyan kezességet, mint amilyet Lengyelországnak nyujtott, mert az ilyen kezesség annyit jelentene, hogy hogy Anglia biztositani akarja Románia számára annak az óriási területnek birtoklását, amelyet Románia a Páris környéki békeszerződés során Magyarországtól elvett.

Nagy angol gazdasági küldöttség megy Bukarestbe

Bukarest, április 4. Egy-két héten belül tekintélyes angol gazdasági bizottság érkezését várják Bukarestbe.

London, április 4. Az angol alsóházban *Stanley* kereskedelmi miniszter *Flecher* és *Henderson* képviselők kérdéseire kijelentette, hogy körülbelül két hét mulva utazik Romániába a hivatalos angol küldöttség, amelynek vezetője Sir Leith-Ros, az angol kormány kereskedelmi gazdasági tanácsadója lesz és tagjai között lesznek az összes érdekelt szakminiszteriumok képviselői. A feladat az lesz, hogy tanácskozásokat folytasson a román hatóságokkal a két ország közti kereskedelmi kérdésekről.

Beck tárgyalásai

London, április 4. Az angol-lengyel megbeszélések kedden 11 óra 10 perckor (angol időszámítás szerint) azzal kezdődtek meg, hogy *Beck* lengyel külügyminiszter *Raczinsky* londoni lengyel nagykövet kíséretében meglátogatta lord Halifaxot a külügyi hivatalban. Délután Beck felkereste Chamberlaint az alsóházban. Este a lengyel külügyminiszter lord Halifax vendége a külügyi hivatalban.

A *Press Association* azt várja, hogy *kölcsönös védelmi egyezmény jön létre Lengyelország és Anglia között*. Lengyelország azon a nézeten van, hogy az angol-lengyel viszonynak kölcsönösségen kell alapulnia.

Halifax külügyminiszter tájékoztatta a délelőtt folyamán Beck ezredes, lengyel külügyminisztert az Anglia és más európai országok között a középeurópai támadó cselekmények elleni közös politikáról folyó megbeszélések eddigi eredménye felől.

Beck külügyminiszter és lord *Halifax* külügyminiszter megbeszélése délután egy óra körül fejeződött be. A délelőtti megbeszélésen rajtuk kívül angol részről Sir Alexander Cadogan, a külügyminiszterium állandó államtitkára, Sir Orne Sargen beosztott alállamtitkár, Strang, a külügyminisztérium középeurópai osztályának vezetője; lengyel részről pedig gróf Raczinsky londoni nagykövet és gróf Potoczky, a külügyminisztérium nyugati osztályának vezetője vett részt. A megbeszélések után Beck és Halifax a Westend szállóba ment. Itt lord Halifax és felesége villásreggelit adott a lengyel külügyminiszter tiszteletére.

London, április 4. (MTI.) *Beck* lengyel külügyminiszter kedden délután hivatalos jelentés szerint 1 óra 50 percig tanácskozott az alsóházban Chamberlain minisz-

— **Székrekedésben szenvedőknél** reggel felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését elősegíti, az anyagcserét megélénkíti, a vért felfrissíti, az idegeket megnyugtatja s így kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

terelnökkel és Halifax külügyminiszterrel.

A délelőtti tanácskozásokat — a Press Association szerint — az európai helyzet általános áttekintésének szentelték. Halifax külügyminiszter körvonalazta a diplomáciai tárgyalások folyamatát, amelyeket Anglia Csehország bekebelezése óta bizonyos államokkal folytat. Beck külügyminiszter közölte, hogy Lengyelország az angol szavatosságnak folyományaként kölcsönös segélyegyezményt óhajt kötni Angliával. Szó volt a Lengyelországnak nyujtandó angol fegyverkezési hitelről is. A megbeszéléseket szerdán délelőtt folytatják.

Beck lengyel külügyminiszter délután 5 órakor az alsóház miniszterelnöki szobájában folytatta tanácskozásait az európai helyzetről Chamberlain miniszterelnökkel és Halifax külügyminiszterrel.

Angol vélemény: Romániának mindenekelőtt rendezni kell viszonyát Magyarországgal

Lengyelország rendezheti a danzigi kérdést harmadik hatalom kikapcsolásával.

London, április 4. A jelenlegi diplomáciai eszmecseréről érdekes áttekintést nyújt a félhivatalos *Times* keddi vezércikke. A lap diplomáciai szerkesztője vezércikkében mindenekelőtt megállapítja, hogy az angol kormány semmiképpen sem akar Lengyelországra nyomást gyakorolni. *Abban az esetben, ha a lengyel kormány a danzigi kérdést harmadik hatalmak kikapcsolásával óhajtja Németországgal rendezni, úgy ez mindenképpen szabadságában áll.*

A lap ezután foglalkozik azzal a körülménnyel, hogy a román kormány még mindig nem adott választ az angol kezdeményezésre. A késedelmet a lap azzal magyarázza, hogy a román kormánynak ebben az ügyben érintkezésbe kell lépnie a Balkán-szövetség kormányaival. *Ennél is fontosabb azonban, hogy Romániának mindenekelőtt rendeznie kell viszonyát Magyarországgal.* Angliának ilyen körülmények között — írja a lap — nem szabad sürgetnie, noha Bukarestben jól tudják, hogy Anglia súlyt helyez Románia függetlenségére.

A cikkíró további fejtegetéseiből kitűnik, hogy London és Moszkva eszmecseréjében bizonyos fokú elhidegülés állott be. A lap foglalkozik azokkal a moszkvai szemrehányásokkal, hogy az angol kormány nem tájékoztatta kellőképpen a szovjet kormányt a diplomáciai tárgyalások állásáról.

A félhivatalos lap végül a spanyol, illetőleg a földközitengeri helyzettel foglalkozva azt írja, hogy London türelmetlenül várja az olasz önkéntesek elszállítását Spanyolországból.

Az *Evening Standard* diplomáciai szerkestője megállapítja, hogy *a Romániának adandó angol kezesség nem lehet ugyanaz, mint amit Lengyelország kapott, mert ezáltal Anglia Románia erdélyi határát is kénytelen volna garantálni.*

Megírják az angol lapok azt is, hogy az angol részről követelt lengyel-román kölcsönös segélynyujtási szerződés *nem hozható olyan vonatkozásba, »mintha Lengyelország a magyarokkal szemben valaha is támogatná Romániát«.*

Londonban különben azzal is számolnak, hogy Románia csak semlegességre fogja magát kötelezni és ezt Anglia garantálná.

Ez annyit jelentene, hogy egy Lengyelország elleni német támadás esetén Románia ahelyett, hogy automatikusan Lengyelország segítségére sietne, semleges marad és csupán ha Németország elzárná Lengyelországot kelettengeri kikötőjétől, csak abban az esetben engedné meg, hogy területén át küldjenek a nagyhatalmak hadianyagot Lengyelország részére.

Ankarai tanács: Románia adja vissza Dobrudzsát Bulgáriának

London, április 4. A *Daily Herald* jelenti Isztambulból: A török kormány közölni fogja *Gafencu* román külügyminiszterrel ankarai látogatása során, hogy a Dardanellákat nemcsak Törökország, hanem Románia és Bulgária számára is életbevágóan fontos összekötőhídnak tekinti és háború esetén nyitva hagyja a tengerszorost a Romániával baráti hatalmak hajói előtt, azonban a Románia és Bulgária közötti ellentétek elintézését a balkáni egység nélkülözhetetlen előfeltételeinek tekintik. Nyiltan közölni fogják Gafencuval, hogy Kiosszeivanov bolgár miniszterelnök ankarai látogatása során kijelentette, hogy Bulgária követeli Dobrudzsa visszaadását, amelyet Románia ragadott el tőle. Bulgária nem elégszik meg pusztán azzal, hogy a dobrudzsai bolgárok kiváltságos jogállást kapjanak román uralom alatt. Isztambulban azt jósolják, hogy Gafencu azt a tanácsot fogja kapni Ankarában, hogy *Románia adja vissza Dobrudzsát Bulgáriának*, mert csak ebben az esetben szünnének meg a Balkánállamok közötti ellentétek és ekkor alkothatna az egész Balkán egységes csoportot.

A *News Chronicle* szerint a tárgyalások Romániával kielégítő módon folynak ugyan, de bizonyos habozások észlelhetők.

A szlovák kormányférfiak Berlinbe utaztak

Pozsony, ápr. 4. Mint hivatalosan jelentik, Tiso miniszterelnök kedden este német részről történt meghivásra, Durcsánszki külügyminiszternek és Csermák Mátyás Berlinbe kinevezett szlovák követnek társaságában Berlinbe utazott. A szlovák államférfiak az egész szerdai napot Berlinben töltik és csütörtökön térnek vissza Pozsonyba. A „Slovak" azt írja, hogy **Berlinben Középeurópa mai helyzetével kapcsolatos kérdésekről lesz szó.**

Pozsony, ápr. 4. A minisztertanács ma törvényjavaslatot fogadott el a szlovák nemzeti bank és a szlovák pénznem létesitéséről. Az eddig kiszivárgott hirek szerint az uj szlovák pénznemnek Orel lesz a neve.

Husvétra
Harisnya
Fehérnemü
Kardos Lászlónál
PAZAR VÁLASZTÉK

Az olasz külügyminiszter és az angol nagykövet megbeszélése

Róma, ápr. 4. Ciano gróf külügyminiszter kedden délelőtt fogadta lord Perth római angol nagykövetet. Az olasz külügyminiszter és a nagykövet megbeszélése közel egy óra hosszat tartott. Diplomáciai körökben ugy tudják, hogy a megbeszélések első tárgya a nyoni egyezmény volt. A megbeszélések további során a nemzetközi helyzet legutóbbi fejleményeit vitatták meg.

Angol-francia légi együttmüködés

London, április 4. A légügyi minisztérium által kiadott hivatalos jelentés szerint *a francia légügyi miniszter megbeszélést folytatott Chamberlain miniszterelnökkel, Halifax külügyminiszterrel, Hore-Belisha hadügy, valamint Brown munkaügyi miniszterrel.*

A Reuter Iroda szerint szó volt több dolog között

1. *a legfontosabb terrajzok kölcsönös kicseréléséről,*

2. *expediciós légihaderő küldéséről az európai szárazföldre háború esetén.*

Hudson államtitkár visszatért

London, április 4. Az északeurópai körutjáról visszaérkezett Hudson kereskedelmi államtitkár Croydonban a repülőtéren mindjárt meérkezése után ezeket jelentette ki:

— Minden országban, amelyet meglátogattam, mindenki csak azt akarta tudni, elég gyorsan folyik-e **Anglia fegyverkezése.** Ez volt az egyetlen dolog, amelyet kérdeztek. Kereskedelmi és más kérdések iránt nem is érdeklődtek. Mindenkit biztositottam, hogy tudomásom szerint Anglia fegyverkezése az elmult 2—3 hónapban páratlanul gyors haladást ért el, amire mindenki azt felelte, hogy „ez a legkedvezőbb hir, amit eddig hallottunk".

Sajtóhangok

Róma, április 4. A *Popolo di Roma* azt írja, hogy *Chamberlain* hétfői nyilatkozatában nem mondott semmi újat és éppen ezért nem küszöbölte ki a pénteki beszéde után támadt kétségeket. A lap szerint azonban az angol miniszterelnök újabb kijelentései sem döntik meg a *Times* szombati megállapításait, amely szerint az angol kormány a nemzetközi nehézségek megoldására a tárgyalások módszerét ajánlja. Lengyelország és Németország között elintézendő függő kérdések vannak és — ami a legfontosabb — az angol nyilatkozatok *nem jelentik a status quo elfogadását.*

Érdekes, hogy a német sajtó egyes orgauumainak érdeklődése Dánia felé fordul. Az *Essener National Zeitung* cikkéből arra következtet az angol sajtó, hogy Dánia ellen erélyesebb német sajtótámadások következnek. Göring marsall lapja ugyanis több más német lappal együtt hevesen panaszkodik a dániai német kisebbség politikai és gazdasági elnyomása ellen.

Pozsony, április 4. Szlovák kormánykörök és a német népcsoport között még mindig tart a vita a szilveszteri népszámlálással kapcsolatban. Hivatalos részről tegnap a Szlovák Távirati Iroda útján nyilatkozatot tettek közzé, amely szerint a németek panaszai a népszámlálással szemben nagyrészt alaptalanok és ezért az eredményt megbizhatónak kell elismerni.

Kedden a Grenzbote a német párt nevében tiltakozott ez ellen a beállítás ellen, hangsúlyozva, hogy a német panaszok nem egyes esetekre vonatkoztak, de az egész népszámlálást pontatlanul és hevenyészve készitették elő.

Berlin, ápr. 4. Minthogy Csehországban és Morvaországban a rend teljesen helyreállt, Hitler kancellár elrendelte, hogy **a német megszálló csapatok egyrésze visszatérjen a német birodalomba.** A csapatok visszaszállitása már megkezdődött.

Neurath, a német főhatóság képviselője szerdán nagy nyilvános ünnepség keretében lép hivatalába.

Róma, április 4. (MTI.) A *Regime Fascista* budapesti tudósitója megállapitja, hogy a magyar-szlovák határ kérdésének megoldása Közép-Európában jelentős tisztulást idézett elő. A tudósító kiemeli, hogy a magyar kormány milyen nagylelkűen járt el Volosin irányában, akinek lehetővé teszi, hogy visszatérjen hazájába. Egészen biztosra vehető, hogy Volosin nem fog Magyarországon politikai tevékenységet folytatni.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: 5, 7, 9 órakor: ARANYLAKODALOM. — VONÓSNÉGYES. (Szőke Szakáll vigjátéka). — Szombaton, vasárnap: NAGY ÁBRÁND.

Vigszinház

A legszebb francia film:

Gyermekszív

A hit, szeretet, a jóság himnusza! Főszerepben: **GABRIEL FARGUETTE.**

Irak királya autószerencsétlenség áldozata lett

Ghazi király, Irak uralkodója, aki 27 éves volt, autóját maga vezette az elmúlt éjszaka a királyi palota közelében. Az autót nekivezette egy villanypóznának és az összetört kocsiban ájultan találták meg a fiatal királyt. Az orvosok már nem tudtak segíteni rajta, mert *agyrázkódás következtében meghalt.* A fiatal király szenvedélyes autóvezető volt és a szenvedélye okozta halálát is.

Irak állam 1932-ben alakult át független állammá az angol fennhatóság alól. Igen gazdag ország, mert ásványi és olajkincsei kiméríthetetlenek.

A 3 éves Feiszal emirt királlyá kiáltották ki

Feiszal emirt Irak királyává kiáltották ki. Tekintettel azonban az új király kiskorúságára, az uralmat Abdul Ilah emirre, az elhunyt király fivérére bízzák, aki nagy népszerűségnek örvend. A feloszlatott országgyűlést külön erre az alkalomra összehívták, mert az alkotmány értelmében az új király kikiáltása csak az országgyűlést illeti meg.

Tüntetők meggyilkolták az angol konzult

Mossul, április 4. (Havas.) *A ghazi halálát követő tüntetések során meggyilkolták az angol konzult, a konzulátus épületét pedig felgyujtották.*

London, április 4. Mossulban kihirdették az ostromállapotot. A *Press Association* szerint a brit konzul meggyilkolásával kapcsolatban eddig négy embert tartóztattak le, akiket különbíróság elé állítanak. Az iraki miniszterelnök sajnálkozását fejezte ki az események miatt.

Ma választ elnököt Franciaország

Lebrun ujból való megválasztása várható.

Páris, április 4. Mértékadó politikai körökben élénk helyeslással vették tudomásul, hogy *Lebrun újból vállalkozott a köztársasági elnökségre és az elnökválasztásra ismét jelöltette magát.* Az elnökjelöltek nagyrésze visszalépett, csupán *Godard* szenátor tartotta fenn jelölését. Bouisson elnökjelölt még nem döntött véglegesen magatartásáról. Amig a szenátus csaknem egyhangúlag Lebrun mellett áll, a képviselőház pártjainak felfogása megoszlik. A nemzetgyülés szerdai ülésén összesen mintegy 920 szenátor és képviselő vesz részt és minthogy az alkotmány értelmében az elnök választásához az abszolút többség szükséges, valószínüleg látszik, hogy Lebrun már az első fordulóból mint megválasztott elnök fog kikerülni. Mindamellett — mondják e körökben — az elnökválasztásokon a szavazási rendszer meglepetést szokott hozni. A holnapi választás kimenetelét illetőleg tehát csak óvatosan és fenntartással lehet jóslásokba bocsátkozni.

Newston Godard szenátor kijelentette, hogy továbbra is kitart köztársasági elnöki jelöltsége mellett. »Lebrun jelöltette magát — mondotta —, én azonban nem jelölöm. Ha nyiltan kijelentette volna, hogy lelkiismerete szerint elvégzendő kötelesség áll előtte, akkor meggondoltam valna a dolgot. Az elnökség megújitása ellenkezik az alkotmány szellemével.«

Olaszország megvalósitja a gazdasági önellátást

Róma, ápr. 4. Kedden délelőtt Mussolini miniszterelnök elnöklete alatt összeült a minisztertanács, amely fontos határozatokat hozott **a gazdasági önellátásra vonatkozólag.** Egy millárd lirát fordítanak a feljavitott földek öntözésére, még pedig olymódon, hogy **a földmivelés terén is a legkedvezőbben biztositsák az önellátás megvalósitását.**

A minisztertanács átalagosan 6 százalékkal emelte az állami nyugdijakat. A iminisztertanács ezenkivül több szerződést hagyott jóvá, igy többek között a Magyarországgal kötött kereskedelmi pótegyezményt.

Hírek új választások kiirásáról

Budapest, április 5. A kormány tagjai kedden délelőtt minisztertanácsos tartottak, amelyen foglalkoztak az árvízsujtotta vidék megsegélyezésével és a Kárpátalja visszacvsatolásával kapcsolatos kérdésekkel. A legközelebbi minisztertanács összehívására már csak a húsvéti ünnepek után kerül sor. Ugyancsak húsvét után, április 12-én ül össze a felsőház egyesített bizottságának albizottsága, az egyesitett bizottság pedig április 13-án délelőtt kezdi meg a zsidótörvényjavaslat részletes tárgyalását.

Úgy vélik, hogy a felsőház módositásokat eszközöl a zsidójavaslaton, vagyis a módositott szakaszokat újabb letárgyalás céljából visszaküldi a képviselőháznak.

A zsidótörvényjavaslat felsőházi tárgyalásán gróf *Teleki Pál* miniszterelnök már nem lesz jelen, tekintettel arra, hogy *április 14-én gróf Csáky István külügyminiszterrel együtt Rómába utazik.* A magyar államférfiak előreláthatólag négy napot töltenek az olasz fővárosban, ahol Mussolinival és Ciano külügyminiszterrel behatóan megvitatják a két országot közösen érdeklő külpolitikai kérdéseket.

Politikai körökben elterjedt hírek szerint *nyomban Teleki miniszterelnöknek Rómából való hazatérése után megtörténik az elhatározás a képviselőház feloszlatásáról és az új választás kiirásáról.* Egyre komolyabban számolnak azzal a lehetőséggel, hogy *április utolsó napjaiban megtörténik a képviselőház feloszlatása*, az új választást pedig május végére irják ki.

Mindazonáltal ezeket a híreket *fenntartással* kell fogadni, mert bizonyosat senki sem tud.

Törökország nem szállja meg Hatayt

Ankara, április 4. A Török Távirati Iroda cáfolja azokat a sajtójelentéseket, amelyek szerint 60.000 fönyi török csapatot vontak össze, hogy megszállják Hatay területét abban az esetben, ha Hatay parlamentje kedden kimondja Törökországhoz való csatlakozását.

A távirati iroda cáfolja továbbá, hogy Aleppoban törökbarát egyesületeket alakitottak, amelyek a török csapatokat Hatay mégszállása esetén felszólitanák, hogy nyomuljanak előre egészen Alepoig.

Szovjetcsapatok támadása a mandzsu határon

Tokió, ápr. 4. **Charbinból jelentik, hogy a legutóbbi napokban Liuchia (Észak-Hszingán) közelében nagyobb szovjetcsapatok átlépték Mandzsukuo nyugati határát és a mandzsu határőrséget megtámadták. Hétfőn kb. 100 főből álló szovjetorosz csapat tüzérségi támogatással megtámadta ugyanezen a helyen a határőrséget. Több órás harc után sikerült a szovjet csapatokat visszaszoritani.**

Vád a bolsevista időkből

Akit a felszabadult Ungváron ért el a vád. — Felmentő itélet.

Budapest, április 4. A budapesti büntetőtörvényszék tegnap a proletárdiktatúra idejéből származó bünügyet tárgyalt. Preusz Mór volt a bünper vádlottja. A vádirat szerint Preusz vezető tagja volt annak a lázadó csoportnak, amely 1919 március 21-ének éjszakáján megszállta a központi városházát, a kerületi elöljáróságokat, a pénztárt kirabolta, a főváros polgármesterét és vezető tisztviselőit állásuktól megfosztotta és helyükbe soraikból kiszemelt személyeket ültetett.

A vád szerint Preusz egyik tagja volt annak a háromtagú direktóriumnak, amely a székesfőváros ügyeinek vezetését a kommün alatt a kezébe vette. A proletárdiktatúra bukása után Preusz Ungváron telepedett le és ott nyomdát nyitott. Később nyomozólevelet adtak ki ellene és most nemrég letartóztatták.

Az ügyészség lázadás büntette címén emelt vádat ellene.

Preusz a váddai szemben tagadta bűnösségét. Elmondotta, hogy mindig jó magyar érzelmű volt. A proletárdiktatúra kitörésekor — mondotta védekezésében — Bódy Tivadar akkori polgármester és Folkusházy alpolgármester kérték fel, hogy vállaljon szerepet a direktóriumban, mert igy remélhető, hogy a főváros érdekei nem szenvednek csorbát. E kérésnek eleget téve vállalta el a direktóriumi állást, amelyről azonban nyolc nap mulva lemondott.

A törvényszék számos tanut hallgatott ki, majd dr *Serly Béla* ügyész vádbeszéde és dr Sándor László védőbeszéde után *Preusz Mórt felmentette a lázadás büntettének vádja alól* azzal, hogy a vádban foglalt cselekmények nem nyertek bizonyitást. A bíróság azonnali szabadlábra helyezését is elrendelte. Az ügyész fellebbezett a felmentő itélet ellen.

Párizs, április 4. (Havas) Jól értesült körökben megállapitják, hogy ellentétben a tegnapi hirekkel, Bonnet külügyminiszter és Suad Davos török nagykövet megbeszélései a külügyminiszter kezdeményezésére történtek. — A török nagykövettől a török kormánynak a szandzsákkal kapcsolatos szándékairól kértek felvilágositásokat. A megbeszélések során a török nagykövet kijelentette, hogy kormánya nem akarja erőszakkal megszállani a szandzsákat. A francia és török kormány között tovább folynak a megbeszélések.

Hungária filmszinház

MA ELŐSZÖR
Budapest nagy sikere:
Asszonyok a rendelőben
a legaktuálisabb orvosprobléma különleges és ujszerü beállitásban.
Fősz: LIONEL BARRYMORE
LEW AYRES.
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor.
Hiradó!

Husvétra

Zsoltárok
Bibliák
Imakönyvek
a
„Méliusz“
könyvkereskedésből.

Nincs teljesíthetetlen női kívánság,

mert a legválogatottabb, legizlésesebb anyagokból áll a hölgyek rendelkezésére Körösi hatalmas, tavaszi ujdonságokból álló raktára.

Kárpátaljai községek szociális patronátusba vétele

Közintézmények, vállalatok és magánosok azonos elgondolás alapján úgyszólván egyik időben indítottak meg mozgalmat, melynek célja, hogy a ruszinföldi községek felett ez intézmények, egyesületek, vagy magánosok szociális patronátust vállaljanak, képviseljék a község érdekeit és azok szegényeiről gondoskodjanak. Az akció nem jelent országos gyűjtést hanem lényege az, hogy a magyar—ruszin barátságot az évszázados testvéri szeretet jegyében elősegítsék, hogy minél hamarabb, minél szorosabb szálak fűződjenek az anyaország és a most visszatért, sokat szenvedett Kárpátalja között. Az eddigiek alapján úgylátszik, hogy a gyakorlat abból indul ki, hogy azok, akik elvállalják a patronátust, közvetlen összeköttetést keresnek az illető községgel, megismerik annak a szükségleteit és tehetségük, belátásuk szerint karolják fel a község érdekeit, úgy, ahogy az célszerűnek látszik. Karácsonyi és husvéti ajándékcsomagok, havi hozzájárulások, a szegénygondozáshoz, a községi lelkész és tanító kulturális munkájának támogatása, könyvek rendelkezésére bocsátásával, esetleg a község meglátogatása és a szükségletekről a helyszínen való meggyőződés. Mindez a mozgalom keretébe tartozik s szélenkörű támogatásra adnak alkalmat mindenkinek ereje és belátása szerint.

Németh Antal a Nemzeti Színház igazgatója értesítette a rádiót arról, hogy a Nemzeti Színház tagjai vállalják a **Torja** völgyében fekvő **Rákó** község gondozását. **Dohnányi Ernő** pedig bejelentette, hogy a Zeneakadémia Pletényi Nándor szülőfaluja, **Nagylázd** község gondozását vállalja.

Hoverla a legmagasabb magyar hegycsúcs

A most visszacsatolt Ruténföldéi már kétezer méternél magasabb hegyei is vannak — a turisták nagy örömére — a megnagyobbodott Magyarországnak. Csonka-Magyarország legmagasabb hegyei a legutóbbi időkig a Mátrában levő 1015 méter magas Kékes és a Nagy Gallya (965 méter) voltak. A nemrég hazatért felvidéki résznek Rozsnyó és Kassa között elhúzódó hegyeivel már több ezer méternél magasabb hegyesúcs került vissza az országhoz. Ezen a részen a legmagasabb az 1286 méter Ökörhegy, az 1248 méter magas Kojsói-havas és az 1226 méter magas Pipityke, az 1187 méter magas Csükerész.

Jóval magasabb hegyeket kaptunk vissza a most hazatért Ruténfölddel. *Kárpátalja legmagasabb csúcsa a 2058 méteres Hoverla*, utána a 2052 méter magas Pietrosé és a Cserhora hegység két 2000 méteren felüli csúcsa következik. 1600 és 200 méter magasság között 16 hegycsúcs van a Ruténföldön, húsz másik hegycsúcs magassága eléri az 1400 métert. Igen sok hegycsúcs van ezerméteres magasság körül. A megnagyobbodott Magyarország legmagasabb hegyei sorrendben most a következők: Hoverla 2058, Pietrosz 2052, Csernahora 2026, Studnica 1935, Blisznica 1883, Bisztra 1818, Berlebászka 1875, Szvidovec 1774, Popágya 1742, Szesul 1828, Csorna-Kleva 1823, Nigrovec 1712, Durnij 1079 és Stoj 1679 méter.

Kunder és Teleki miniszterek Kárpátalján

Budapest, április 4. Kunder Antal kereskedelmi és Teleki Mihály gróf földmüvelésügyi miniszter Kárpátalja erdőgazdaságának és ipartelepeinek s általában gazdasági helyzetének helyszínen való megszemlélése céljából szerdán reggel Husztra érkeznek.

Kárpátalja visszafoglalásával kapcsolatban a közigazgatási, közellátási és szociális intézkedések mellett *gazdasági intézkedések egész seregére is sürgös szükség van.* Értesülésünk szerint Ruszinszkóban óriási mennyiségü kitermelt és elszállításra váró fakészletek vannak. *Egyedül Dolha környékén több mint 80.000 köbméter bükkfa vár elszállításra és a ruszin munkások, akik csaknem kivétel nélkül az erdőségek kitermeléséből élnek, munkabéreket sem kaptak meg a cseh államtól.* Mint értesülünk, a földmüvelésügyi miniszterium máris intézkedéseket tett a kitermelt fakészleteknek a mögöttes országrészekbe való szállítása ügyében és megfelelő összegü hitelt biztosított, hogy a munka mielőbb megindulhasson. Továbbmenően kívánatos volna, hogy a kinestári erdészet mielőbb házikezelésbe vegye a fakitermelést és úgy, mint a háború előtt, most is munkaalkalmakat biztosítana az ottani lakosságnak. Különösen meg lehetne kezdeni a karók készítését, mert a szőlőkben és a paradicsomtermelő gazdák részére az ott készített karók előnyösen volnának felhasználhatók.

Ugyancsak szükség van arra is, hogy a hegyvidéki kirendeltség, amely a háború előtti évtizedekben Munkács székhellyel intézte a Ruténföld gazdasági és szociális kérdéseit, haladék nélkül újra megkezdje munkáját. A hegyvidéki kirendeltség felállításával elsősorban a gazdasági kérdéseket lehetne gyorsan elintézni, de ugyanez a kirendeltség szociális vonatkozásban is sokat segithetne azon a jobb sorsra érdemes népen, amelyet húsz esztendő alatt a cseh uralom csak kiuzsorázott. Az erdőségeken és az energiatelepeken kívül márványt, szenet, vasat és petróleumot is kaptunk vissza a Ruszinfölddel, ebben a vonatkozásban több kezdetleges bánya is működik, ezeknek további feltárása és bekapcsolása elsőrangú közgazdasági érdek, annál is inkább, mert hiszen egyedül a nagybereznai járásban 4—5000 munkanélküli várja a kenyeret biztosító munkálatok megindítását.

A szlovák külügyminiszter nyilatkozata

Bukarest, április 4. *Durcsánszky* szlovák külügyminiszter Berlinben nyilatkozatot adott a Curentul munkatársának. A román ujságírónak arra a kérdésére, hogy *miért kérte Szlovákia a német védelmet*, Durcsánszky azt felelte, hogy *ez tulajdonképpen egy nemlétező veszély ellen történt*.

— Szlovákia ellen ugyan egyik szomszédállam sem tör, mégis a békés fejlődés biztosítása céljából — mondotta Durcsánszky külügyminiszter — jobb volt így. Húszéves küzdelmünket siker koronázta, Szlovákia független állam. A birodalomhoz ideológiai kapcsolatok is vonzanak minket, másrészt nagyon megnyugtató egy ilyen hatalmas barátság tudata.

A magyar-szlovák viszonyról *Durcsánszky* ezeket mondotta:

— *Miután a magyar-szlovák határ megállapítására irányuló tárgyalások befejezést nyertek, Magyarországnak semmiféle területi igénye nincs Szlovákiával szemben, úgyhogy a barátságos együttmüködés lehetőségei adva vannak.* Ez különösen a kisebbségeknek lesz előnyére. Magyarország elismerte a szlovák állam szuverénitását, amit a budapesti kormány hivatalos közleménye is leszögezett.

— Ami Szlovákia gazdasági helyzetét illeti — mondotta a továbbiakban a miniszter — épp most folytatunk tárgyalásokat a Prágától való különválás kérdésében. Nem igaz, hogy Szlovákia nem tud kiegyensúlyozott költségvetést felállítani. Tudunk mi élni Prága nélkül is. Nem szabad elfelejteni, hogy a prágai kormány által beszedett adók nagyrésze külképviseletre és a hadsereg költségeinek fedezésére szolgál. Ezek a kiadások Szlovákiában csaknem teljesen elesnek.

A nők mindég igyekeztek áldozni a divathóbortoknak igyekeztek feltünni és a figyelmet magukra terelni. Nemcsak most festik arcukat, szájukat, hanem a feltünést kedvelő nők tábora már 1300 esztendővel ezelőtt is használta a festéket és az ajakpirositót. Ennek bizonyítéka az az ásatás, melyet Sauville városában végeztek. Felszinre kerültek 1300 éves ékszerek, fegyverek s egy remek kis doboz, melyben az ékszereken kívül csipeszek, ollócskák, szépitő szerek és ajakpirositó rudacskák voltak. — A nő tehát lényegében nem változott semmit, csak legfeljebb változtatja időnként a divatot.

Pest vármegye hódoló feliratot intéz a kormányzóhoz

Vizsgálat indul a kiskörösi internálások ügyében.

Pest vármegye kisgyülésén Fáy István főispán a következőket mondotta:

— Az idén a szabadság ünnepén leirhatatlan melegség töltötte el minden magyar szivét, mert e napon meneteltek honvédeink a szentistváni határok felé. Az a bátor és önérzetes hang, amelyet a miniszterelnök ur megnyilatkozásaiban hallatott és a honvédség ragyogó teljesitménye megmutatta, hogy rendületlenül bizhatunk a magyar jövendőben.

— Ez az erő azóta egy ujabb szent magyar földet hozott tvissza. A vármegye őszinte örömének ad kifejezést. Ez alkalomból **intézzünk hódoló feliratot a Kormányzó Urhoz** (ebben a pillanatban a bizottsági tagok helyükről felálltak hódolatuk jeléül) biztositva őt alattvalói hüségükről.

Kimondotta ezután a kögyülés, hogy a miniszterelnökhöz, a külügyminiszterhez és Bartha Károly honvédelmi miniszterhez, mint a honvédség képviselőjéhez, üdvözlő táviratot küldenek.

Az alispán javaslatára a kisgyülés kimondotta, hogy a pozsonyi magyar ház költségeihez Pest vármegye hozzájárul.

Napirend előtt többen szólaltak fel. Fábián Béla rámutatott arra, hogy a pestkörnyéki választókerületnek már száznyolcvanezer választója van. Minthogy az országban átlag tizezer választó választ egy képviselőt, eszerint ennek a kerületnek tizennyolc képviselőt kellene választania. A választók voksa ugylátszik Pestkörnyéken kevesebbet ér, mint az ország egyéb területein. Kérte, hogy a vármegye vezetősége ebben az ügyben tegyen megfelelő lépéseket. Hozzátette ezután, hogy Kiskörösön rendőri felügyelet alá helyeztek és internáltak egyeseket bizonyos egyháztanácsi választás miatt.

Endre László alispán válaszában közölte, hogy tudomása szerint a kiskörösi Népkör felosztásával voltak kapcsolatosak a rendőri felügyelet alá helyezések, a vizsgálatot mindenesetre megindítja.

Mi történt Eperjesen

Pozsony, ápr. 4. Eperjesen és környékén hetven oslakost letartóztattak a szlovák állam biztonságát veszélyeztető tevékenység vádjával. Az eperjesi Uj Világ cimü magyar ujság meg sem jelenhetett, mert mindkét szerkesztőjét elfogták. Tegnapelőtt Eperjesen két zsinagógát felrobbantottak.

GÉPLEIRÁS MÁSOLÁS **HURAY,** Iparkamara T. 17-93

Aprilisban betöltik a ref. egyház megüresedett tanácsbirói tisztségeit

Mint ismeretes Mezőssy Béla halálával és Szentpéteri Kun Béla gondnokká választásával megüresedett két egyházkerületi tanácsbírói tisztség. A betöltésre kerülő tisztségek jelöltjei Kölcsey Sándor dr. polgármester és Polchi István, aki a kárpátaljai egyházkerületnek főgondnoka volt, míg az vissza nem tért a tiszántúli ref. egyházkerülethez. A szavazások határideje április vége. Egyházi körökben bizonyosra veszik az egyhangú választást.

Német gyáros és társasága a Hortobágyon töltik szabadságukat

Debrecen város Idegenforgalmi Hivatal érdekes levelet kapott Rudolf Schaffer gladbachi német gyárostól. A gazdag gyáros jelzi levelében, hogy három társával együtt szabadságát májusban és júniusban a Hortobágyon akarja tölteni. A hortobágyi csárdában ütik fel tanyájukat s onnan lóháton járják be naponként a pusztát és a környező községeket. Kérik az Idegenforgalmi Hivatalt, hogy az érkezésük idejére négy lóról és lovászról gondoskodjon számukra. A Hortobágy jóhírét igazolja, hogy külföldiek nyaralási szempontból is felkeresik, nemcsak, mint futóvendégek.

A Kárpátaljáról megindultak az első tutajok Szolnok felé

A visszacsatolt Kárpátalja ismét utat nyitott a tutajozásnak és már megindultak az első tutajok, hogy a hegyekből az olcsó vízi úton szállítsák a sok-sok fát, melyet a csúsztatók mellett már régebben felhalmoztak, de értékesíteni nem tudtak. *Egy tutaj útja lefelé a Tiszán Szolnokig 30 napig tart.* A tutajosok nemcsak a hegyekben dolgozó fűrészmalmok deszkáit adják el, hanem magát a tutajt is, melyet 20—22 méter hosszú szálfákból kapcsolnak össze. A tutajosok vasúton mennek vissza hegyeikbe újabb szállítmányért.

Egy millió számlálóbiztos és 99 vagon számlálóiv

A németek május 17-én az egész birodalomban népszámlálást tartanak. A szükséges nyomtatványok már elkészültek és *99 vagon a számlálóiv. A népszámlálást egymillió számlálóbiztos végzi.* Nagyon sok kérdésre kell válaszolni. Beírják a vérségi leszármazást, családi, vallási és munkaviszonyra vonatkozó válaszokat is.

Ennél a népszámlálásnál derül ki, hogy Bécs túlhaladta-e a kétmilliót, mert 1934-ben már 1,874.000 lakója volt.

Aprilis 12-ére kérik a gazdák engedélyezni a szarvasmarhák hortobágyi kihajtását

A Hortobágyi Intéző Bizottság az érdekelt gazdáknak azzal a kérésével fordult a városhoz, hogy az eredeti április 15-iki kihajtási idő helyett a polgármester engedélyezze, hogy már április 12-én kihajthassák a szarvasmarhákat. Indokul felhozták, hogy az időjárás igen kedvező s kevés a takarmány a gazdáknak. A polgármesteri értekezleten Kölcsey polgármester úgy döntött, hogy megtekinti a legelőt s csak azután dönt a kérés felől.

A magyar-szlovák határmegállapítás jegyzőkönyvét aláirták

Nagypénteken történik a területátadás.

BUDAPEST, április 4. A magyar-szlovák határmegállapító bizottság befejezte tanácskozásait és a szombaton létrejött megegyezéshez képest a térképen is megvonta az új magyar-szlovák kárpátaljai határvonalat.

A határmegállapításról szóló jegyzőkönyv aláírására kedden délben került a sor. A magyar-szlovák vegyesbizottság tagjai déli tizenkét órakor ültek egybe a honvédelmi miniszteriumban. A határmegállapításról szóló jegyzőkönyvet magyar részről Andorka Rudolf vezérkari ezredes írta alá, szlovák részről pedig Viest hadosztálytábornok és Jansik miniszteri osztályfőnök.

A jegyzőkönyv az új kárpátaljai határ részletes leírásán kívül tartalmazza az átadással kapcsolatos alakiságokat is. Magyar részről még a húsvéti ünnepek előtt megtörténik az új határig terjedő területek átvétele.

Szlovák részről a területátadás még e héten, 7-én, pénteken megtörténik.

Magyarország mai területe 117 ezer négyzet km., lakossága 10 millió 311 ezer lélek

A magyar-szlovák határmegállapító bizottságnak a mai napon aláírt jegyzőkönyvével kapcsolatosan említésre méltók az alábbi pontos adatok:

I. Terület: A trianoni Magyarország területe 93.073 négyzetkilométer. A bécsi döntés alapján visszacsatolt terület 11.946 négyzetkilométer, Kárpátalja visszacsatolt területe 11.085 négyzetkilométer, a legutóbbi határkiigazítással visszacsatolt terület 1067 négyzetkilométer. *Csonka-Magyarország területe tehát az 1939. évi április hó 4-én 117.171 négyzetkilométer. (Az összes visszacsatolt területek 24.098 négyzetkilométer.)*

II. Lakosság: A trianoni Csonka-Magyarország lakossága 8,688.319. A bécsi döntés alapján visszacsatolt terület lakossága 1,030.355, a visszacsatolt Kárpátalja lakossága 552.124, a szlovák-rutén határ kiigazítása folytán visszacsatolt terület lakossága 40.605. *Csonka-Magyarország lakossága 1939. évi április hó 4-én 10,311.403 lélek.* (Az összes visszacsatolt terület lakossága 1,623.084 lélek.) A népességi adatok az 1930-as évre vonatkoznak.

Olasz tudósító a legnagyobb bámulat hangján számol be a magyar hadsereg harcairól

Róma, április 4. (MTI.) A Giornale D'Italia magyarországi külön tudósítója „A hon védelmezői" cimen hosszu **ungvári tudósitást** közöl a magyar honvédségről. Az olasz tudósító, aki tanuja volt Ruszinszkó elfoglalásának és a szlovákokkal folyt harcoknak, **a legnagyobb bámulat hangján számol be a magyar honvédségről és a magyar katonáról.**

Ezután leirja **az alsóhalasi és és kiskoloni harcokat és megállapitja, hogy a magyar honvédség a lehető legkitünőbben viselkedett. Kiskolonnál a szlovákok nagy kiáltozással rohantak előre. A magyarok előbb halgattak, majd hirtelen felharsant az előre kiáltás. A szlovákok egy pár pillanat mulva már ész nélkül menekültek vissza, a magyarok pedig nevetve nézték, hogyan futnak.** Minden pillanatban meg kellett állapitani, hogy a magyar hadsereg méltó társa a fasiszta Olaszország és a harmadik birodalom hadseregének.

Bulgária semleges marad

A bolgár miniszterelnök nem megy Berlinbe tárgyalni

A világsajtóban az a hir terjedt el, hogy a bolgár miniszterelnök Berlinbe megy tárgyalni és ott kimélyitik a bolgár-német kapcsolatokat. Ezzel a hírrel szemben illetékes bolgár körök kijelentették, hogy *Bulgária semleges marad* és sem Franciaország, sem Németország irányában nem alkalmazkodik. Németországgal eddig is szoros gazdasági kapcsolatban volt, mert a dohánynak és élelmezési cikkeknek több mint 70 százalékát eddig is Németország vette át.

Bulgária teljes nyugalommal néz a külpolitikai élet elkövetkezendő eseményei elé.

Horvát-szerb megegyezés felé

Hivatalos jelentést adtak ki a tanácskozásokról.

Belgrád, ápr. 4. A félhivatalos Avala iroda közlése szerint Cvetkovics miniszterelnök és Macsek paransztpárti elnöknek tanácskozásairól délelőtt a következő hivatalos közleményt adták ki:

A több órán át tartó megbeszélések során mindazokat a kérdéseket megbeszélték, amelyek a horvátoknak az államban elfoglalt helyzetére vonatkoznak s azokat az erőfeszitéseket, amelyek kivánságaik kielégitésére irányulnak, hogy ezáltal helyreállitsák a teljes bizalmat és a legjobban megerősitsék a szerbek, horvátok és szlovének érdekközösségét, közös életük minden megnyilatkozása terén.

A megbeszélések során, amelyek Cvetkovics miniszterelnök kezdeményezésére és a legszivélyesebb légkörben folytak le, Cvetkovics és Macsek megállapitották, hogy a megvizsgált kérdések lényege tekintetében általában egy nézeten vannak, hasonlóképpen megegyeznek a kérdések megoldásának módozatait illetőleg is. Tekintettel arra, hogy a megbeszélések tárgya igen nagy politikai fontossággal bir, Cvetkovics és Macsek husvét után azonnal tovább folytatja a megbeszéléseket.

A
Vim-Sunlight
utalványok beváltását
1939 április 15-ig
meghosszabbitottuk.
Siessen a kedvező alkalmat kihasználni és váltsa be utalványát mielőbb kereskedőjénél.
Hutter és Lever Rt.

Husvétra

Felöltő
divat szinekben, cégünk reklámja P 17.86

Felöltő
remek szabás tartós minőség P 20.71

Felöltő
legujabb forma divat szinekben P 28.30

Felöltő
kiváló minőség jó kidolgozás P 37.80

Felöltő
tiszta gyapjuból finom munkával P 74.10

Őltöny
divat szinekben cégünk reklámja P 25.46

Őltöny
szolid szinekben mellénnyel P 28.30

Őltöny
amerikai szabással legujabb minta P 34.96

Őltöny
kiváló kamgarnból hozzávalóval P 45.60

Őltöny
tiszta gyapjuból pótolja a rendelést P 58.90

Fiu felöltők, fiu öltönyök, sport ruhák és nadrágok nagy választékban olcso szabott árakon

GRÜNFELD
uriszabóság - Kistemplom mellett.

KALAPOK
ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN
GYAPJÚ, HÚCKEL, BORSALINÓ
MÁRFIA
GYÁRTMÁNYOKBAN
FEHÉRNEMŰEK
ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN
PUPLIN és SELYEM
ANYAGOKBÓL
DIVAT SZINEKBEN
NYAKKENDŐK
ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN
HERNYÓSELYEMből BEMBERG
ANYAGOKBÓL
WERNER NÉL
FERENC JÓZSEF ÚT 70.

Hajléktalan lett Aradon a magyar színészet

Aradon április 1-én elnémult a magyar szinpadi szó: **a város vezetősége bezárta a színházat,** hogy minél hamarabb megkezdődhessék a nézőtér és a szinpad átalakitása — **üzletházzá.**

A szomoru esemény, a magyar dráma elnémulása Aradon az aradi magyar színészet századik évében következett be. Ugyanis az 1838—1839-es évben kapta meg elsőizben magyar szinigazgató, Petheő Celesztin az aradi szinházat téli idényre is. Jelentős lépés volt ez akkoriban, mert mindaddig csak német társulatok játszottak huzamosabb ideig Aradon, magyar szinészek azonban rendszeres szini évadot nem tarthattak.

Változatos és hősi sors kisérte a magyar drámát Aradon.

A román uralom a magyar szinészet alól lassan kihuzta a talajt és április elsején megadták a szinháznak a kegyelemdöfést: a magyar kultura százados hajlékából néhány hónap mulva üzletház lesz.

Az új német költségvetés

Kétszázmillió márka a kézműipar fejlesztésére

Berlini jelentés szerint a birodalmi törvénytár közli az április elsejével kezdődő 1939—40. évi költségvetési törvényt. Az Ausztria és a szudétavidék bekebelezésére és a Cseh- és Morvaország feletti protekturátusra való tekintettel a költségvetés részleteit még nem állapitották meg. A pénzügyminiszter felhatalmazást kap arra, hogy a német külkereskedelem fokozására 500 millió birodalmi márkát, a négyéves terv keretében a kézműipar fejlesztésére 200 millió birodalmi márkát, a mezőgazdasági munkaszerzés fellendítésére pedig 100 millió birodalmi márkát, mint legmagasabb összeget fordítson.

Az 1939. évi birodalmi költségvetés — mint a birodalmi pénzügyminiszterium közli — a rendkivüli pénzügyi szükségletek ellenére teljes egyensúlyban van. Az egyensúlyt úgy sikerült biztositani, hogy a közigazgatási kiadásoknál a legszigorúbb takarékosságot tartották szem előtt és a birodalom adóbevételeit az új pénzügyi terv keretében fokozták.

Huszéves egységes rendkivüli házadómentesség

Az épitőipar a nagymértékben megcsappant épitkezési kedv fokozására rendkivüli adókedvezményt kért a pénzügyminisztertől.

Budapesti jelentés szerint a pénzügyminisztérium a legmesszebbmenően honorálni kívánja az épitőipar kivánságait, ami egyben nemzetgazdasági érdek is és az épitkezési kedv fellendítése érdekében az egész országra kiterjedő érvényü, rendkivüli házadómentesség engedélyezésének a tervével foglalkozik. Az új, általános házadómentesség húsz esztendőre fog szólni és annak engedélyezése, eltérően az eddigi rayon-beosztásos házadómentességtől, az egész ország területén egységes lesz.

Ugy tudjuk, hogy a vonatkozó pénzügyminiszteri rendelet már a legközelebbi hetekben megjelenik, ami előreláthatóan kedvezően fogja befolyásolni a most induló épitkezési idényt.

Gyujtóbomba és fényszóró bemutató volt a tűzoltólaktanyában

Kedden este a sötétedés beállta után a tűzoltólaktanyában érdekes bemutatót tartottak. A tűzoltótanfolyam hallgatói részére az esti előadás megkezdése előtt *Rehák Tamás* tűzoltóparancsnok bemutatta a halgatóknak a tűzoltók új fényszóróit, amit nemrégiben szereztek be. Elsötétitették az udvart és a két hatalmas fényszórót üzembe helyezték. Vakító fény árasztotta el a környező házakat, a magas jegenyéket, amint a fény rájuk esett. E fényszórókat nagy tüzeknél használják világitásra.

A magyarázatokkal kisért bemutató után *Rehák* parancsnok meggyujtott egy thermit-bombát, mely átégette a vaslemezt, melyet a közelében helyeztek el. A gyujtóbombának ez a faja olyan összetételü, hogy a benne levő gyulékony olaj tovább táplálja a tüzet azon a helyen, ahol lezuhant.

A legérdekesebb a foszforgyujtó bomba bemutatása volt. Ezeket különösen élő célok ellen, faluk felgyujtására használják. Rakétaszerüen löveli ki magából a tűzcsóvákat, amelyek lehullva továbbterjesztik a tüzet. Minden veszedelmes volta mellett is festői látványt nyujtott és igen tanulságos volt a hallgatók számára.

Az Egyesült Izzó gyujtogató tisztviselőnőjét elitélték egyévi börtönre

Különös ügyben tartottak főtárgyalást a pestvidéki törvényszék előtt. A vádlottak padjára került **Österreicher** Livia 22 éves tisztviselőnő, aki az Egyesült Izzó Rt. irodájában dolgozott.

Rájöttek arra, hogy csalások, sikkasztások, hamisitások történtek, de a tettest nem tudták megállapitani. A nyomozás tartott még, mikor

az iratttárban tüz támadt és sok fontos okmány elpusztult.

Kétségtelen volt, hogy a gyujtogatás és a megelőző bünselekmények között összefüggés állapitható meg, de mégsem tudtak rájönni, hogy ki a tettes.

Hetek mulva a tisztviselőnő önként jelentkezett cégvezetőjénél és elmondotta, hogy ő követte el a bünselekményeket. Azonnal letartóztatásba került.

Beismerte, hogy a két pengős nyugtákat 200 pengősre javitotta ki, s hamistott cégvezetői aláirással felvette a pénzt.

Az egy pengő 40 filléres nyugtából 145 pengő lett. Az ilyen módon szerzett pénzt a pesti kártyabarlangokban szórta el.

A gyjutogatás vádját tagadta, azt adta elő, hogy amikor az iratttárból a hamis nyugtákat akarta kivenni, az égő cigarettáját letette és ott hagyta a polcon.

A biróság csalás, sikkasztás és tüzvészokozás miatt egy évi börtönre itélte el. Az itélet jogerős.

Nyiregyházán elfogták a debreceni üzletek fosztogatóit

A nyiregyházi rendőrség elfogott két veszedelmes tolvajnőt, akik közül az egyik debreceni, a másik kisvárdai lakos és különösen az utóbbi régi ismerőse a büntető hatóságoknak.

Zombori Istvánné 37 éves debreceni lakos és özv. Ribai Miklósné néhány nappal előbb összetalálkoztak Budapestről jövet a vonatban. Utközben elhatározták hogy költséges budapesti tartózkodásuk kiadásait más úton fogják pótolni. Sorba látogatták a debreceni kereskedők üzleteit és egészen eredeti elgondolással igen tetemes károkat okoztak azoknak. A két asszony, amint belépett valamelyik üzletbe, előre megállapitott rendszer szerint dolgozott. Ez a rendszer abban állt, hogy amíg az egyik asszony az eléje rakott holmik között válogatott és alkudott, addik a másik — lopott. Arra, hogy munkájukat milyen ügyesen végezték, jellemző, hogy sehol sem vették észre a lopást, pedig a két tolvajnő nem kevesebb, mint tizenkét üzletet „tisztelt meg" látogatásával. A látogatás eredményeként körülbelül 4—500 **pengő értékben 82 pár selyemharisnyát,** egész sereg zsebkendőt, sálat, kesztyüt és egyéb holmit lopott el a két tolvajnő, akik a lopott holmival Nyiregyházára mentek, hogy azokat ott értékesitsék. Persze kereskedőknél nem mertek próbálkozni a lopott áruk értékesitésével, hanem potom pénzért magánházaknál kinálták azokat eladásra. Az egyik helyen, ahol felkinálták a lopott portékát, a kiszemelt vevő gyanut fogott és felhivta rá a rendőrség figyelmét. A két asszonyt hamarosan elfogta a rendőrség és kihallgatásuk során bevallották a bünselekményeket.

A két tolvajnőt kihallgatásuk után átkisérik Debrecenben, ahol pontosan megállapitják majd bünlajstromukat.

— **Agyontaposták a lovak Pestszentlőrincen** Lovrencsik Ferenc 28 éves borbélysegédet. A lovak vágtattak egy kocsi előtt és a borbély nem tudott menekülni. A kocsi tovább száguldott és otthagyta a halott fiatalembert az úton. Még nem tudták megállapitani, hogy ki hajtotta a lovakat.

APRILIS
MAGYAR SZEMLE
Szerkesztőbizottság:
GRÓF BETHLEN ISTVÁN elnök
SZEKFŰ GYULA alelnök
A Ruténföld BULLA BÉLA
Asszimiláció és disszimiláció RAVASZ LÁSZLÓ
A polgári vagyon a honvédelem szolgálatában SZENTGYÖRGYI LAJOS
Két esemény SZABÓ ZOLTÁN
A finn lecke PAPP ISTVÁN
A szójabab PÁLÓCZY JÓZSEF
Az Erzsébetváros JESZENSZKY SÁNDOR
Táji épités BIERBAUER VIRGIL
Székely keserves ERDÉLYI SÁNDOR
A cseh katona JULIER FERENC
Magyarország arca LELKES ISTVÁN
Külpolitikai szemle OBSERVANS
Amerikai problémák REMÉNYI JÓZSEF
Színházi kistükör BISZTRAY GYULA
Szerkeszti:
ECKHARDT SÁNDOR
MAGYAR SZEMLE TÁRSASÁG
Budapest, Vilmos császár-út 28.
ELŐFIZETÉSI ÁRA
6 ingyen „Kincsestár"-kötettel
évi 9 pengő 60 fillér

Emberhalál lett a kötekedés vége

Egy esztendei börtönnel leszállitották a földesi szurkáló büntetését

Földes községben, mint arról már hirt adtunk, Nyirő Gyula kisgazda az utcán megtámadta a leányokkal sétálgató földmiveseket és kettőt leszúrt. Az egyik belehalt sérülésébe, a másik hónapokig feküdt betegen, mig felépült.

A debreceni törvényszék előtt tartották meg a főtárgyalást és elitélték Nyirőt kétévi és hathónapi börtönre. A tárgyaláson a vádlott hangoztatta, hogy annyira részeg volt, hogy azt sem tudja mi történt vele. Ha szúrt, akkor csak önvédelemből szúrt, mert megtámadták, hiszen kisebb sérülése volt is.

A törvényszék megállapitotta a tanuk vallomásából, hogy Nyirő részegen a kerítésnek dőlt és az arra haladó társaságból az egyik leány megjegyzést tett a részegségére. Ettől felbőszült Nyirő és követte kiabálva, fenyegetve a társaságot. A vége az lett a kötekedésnek, hogy összecsaptak és Nyirő a késével leszúrt két földmivest.

Az itélet felebbezés folytán a tábla elé került, ahol kedden délelőtt tárgyalta a dr. Baróthy tanács. Az iratok ismertetése után dr. Fényes védő hivatkozott arra, hogy a kötekedést nem Nyirő kezdte, aki különben is teljesen részeg volt. Többen voltak vele szemben a verekedésnél és kését önvédelemből vette elő. Mint enyhitő körülményt kérte figyelembe venni, hogy Nyirőnek három kisgyermek eltartásáról kell gondoskodni. A tábla az enyhitő körülmények mérlegelésével egyévi és hathónapi börtönre szállitotta le Nyirő büntetését, megállapitva, hogy részegsége a beszámithatatlanság határán volt. Az itélet nem jogerős.

A Debreceni Vas- és Rézbutorgyár R. T.
Husvéti vására
Ferenc József út 56.

Májusban megindulhatnak az Alföldi Takarékpénztár épitkezési munkálatai

Kölcsey polgármester tárgyalásai eredményeként megérkezett a kormányhatósági jóváhagyás a kisajátitási eljáráshoz.

Kölcsey Sándor polgármester a mult hét folyamán **Vida Szücs** Imre müszaki tanácsossal Budapestre utazott, ahol a minisztériumokban folytatott fontos tárgyalásokat. Ezek a tárgyalások az Alföldi Takarékpénztár épitkezésével voltak kapcsolatosak s Kölcsey polgármester azt igyekezett kieszközölni, hogy a másfélmillió pengős munka mielőbb megkezdhető legyen, ami nagy fontossággal bir a tavasz folyamán csaknem egészében munka nélkül álló debreceni épitőipar szempontjából.

A polgármester a belügyminisztériumban és pénzügyminisztériumban részletesen letárgyalta a közgyülésen hozott határozat pontjait s rámutatott azokra a módokra, mellyel az épitkezés mielőbbi megindítását lehetővé tehetné a kormányhatóság.

A tárgyalások eredményeként **sikerült kieszközölni a kormányhatósági jóváhagyást a kisajátitási eljáráshoz, ami jelentékenyen megrövidíti a három kisajátitásra kerülő telek körüli tárgyalásokat s meggyorsitja az épitkezés megkezdésének időpontját.**

A kormányhatósági jóváhagyás a minisztériumokból meg is érkezett Debrecenbe s most már valószinüleg májusra akadálytalanul megkezdődhetik az Alföldi Takarékpénztár épitkezése, amire valóban égető szükség van az epitőipar mai helyzetében.

Monoky Nándor cég (Esterházy csemegeüzlet) husvéti jelentése:

prágai módra pácolt nyers sonka csülökkel 1 kg P 2.80
prágai módra pácolt nyers sonka csülök nélkül 1 kg P 3.—
prágai módra pácolt főtt géplapocka 1 kg P 4.—
prágai módra pácolt főtt gépsonka (gyógysonka) 1 kg P 5.—

ESTERHÁZY badacsonyi kéknyelű 1928-as:
1 korsó 2 literes — — — — — P 3.20
Korsóbetét külön 1.— P.

Husvéti likőrök, dessertek, tojások, hőjti halak, szardiniák, sajt, vaj, turó stb. a legnagyobb választékban!

Monoky Nándor (Esterházy csemegeüz'et) Piac u. 30.

Szeged város nagyarányu Horthy Miklós emlékművet állít fel

Jövőre lesz húsz esztendeje annak, hogy a szegedi ellenforradalmi csapatok diadalmas előretörése után a csapatok fővezérét, *Horthy Miklóst* kormányzóvá választották meg. Szeged városa méltóképpen akarja megünnepelni az évfordulót és *hatalmas arányú Horthy Miklós emlékművet létesitenek.*

Az emlékműhöz felhasználják Mussolini ajándékát is, melyet azért küldött, hogy örökitsék meg a nemzeti forradalom vivmányait. Az eddigi tervek szerint hatalmas bronz Horthy-szobrot készitenének, melynek alapzata lenne a Mussolini által küldött márványtömb.

Az új pápa első kitüntetése, mely magyar embernek jutott

Egy irodatiszt kapta a kitüntetést, ki a Szent Jobb szombathelyi fogadtatásnál elvesztette jobbkezefejét.

Szombathely, április 4. Az elmúlt jubileumi évben, amikor a Szent Jobb elindult országjáró útjára, Szombathelyen mozsárágyúk elsütésével fogadták az Aranyvonattal érkező szent ereklyét. Az egyik mozsár mellett szerencsétlenség történt, *Tege János MÁV irodatiszt a mozsár robbanásakor elvesztette jobbkezefejét.*

Szombaton a szombathelyi MÁV műhely kultúrházában szép ünnepséget rendeztek, amelyre meghivták a szerencsétlenül járt Tege irodatisztet is családjával. Ott érte őt a meglepetés, hogy dr *Szendy László esperes-plébános átadta neki XII. Pius pápa kitüntetését.*

A kitüntetésre *Grősz József* püspök, a szombathelyi egyházmegye apostoli kormányzója terjesztette elő legutóbbi római útja alkalmával Tege Jánost. A pápa méltányolta Tege áldozatát és a lateráni kereszttel tüntette ki. **Az új Szentatyának ez az első kitüntetése, amely magyar embernek jutott osztályrészül.**

Miaya tábornok 14 kincses bőröndje a nemzetiek kezébe került

Egész sereg kommunista vezér már nem tudott menekülni és kézrekerült.

Alicante, ápr .4. (Havas.) Csak most válik ismeretessé, hogy Miaya tábornok elmenekülése előtt 14 bőröndöt kénytelen volt hátrahagyni, amelyek szinültig tele voltak arannyal, ezüsttel, drágakövekkel és más értéktárgyakkal. Maganda tábornok podgyászában szintén nagymennyiségü ékszert és értéktárgyat találtak, valamint az egyik szabadkőmüves páholy arany diszjelvényét. Közvetlenül a nemzeti spanyol hadihajók megérkezése előtt huszezer kommunista megkisérelte a városból való elmenekülést. A nemzeti csapatok azonban valamennyit elfogták és gyüjtáborban helyezték el. Az elfogottak között számos, régóta keresett gonosztevő van, köztük Henche, Madrid köztársasági spanyol polgármestere.

Madrid, ápr. 4. (Havas.) Alicantéból jelentik, hogy a Köztemető egyik árkában megtalálták Jose Antonio Primo de Rivera holttestét, hét másik falangista holttestével együtt. A holttestek kihantolását megkezdték.

Madrid, ápr. 4. Hir szerint Henche, Madrid volt polgármestere, Zebelza, Sosa, Villapalos kommunista képviselők és Ortega alezredes, Irun védője is azok között a köztársasági személyiségek között van, akiket a nemzeti hatóságok Alicantéban éppen akkor tartóztattak le, amikor tengeri uton külföldre akarta kelszökni.

Megkezdik a német szabadkikötők épitését Romániában

Berlin, április 3. A német-román kereskedelmi szerződés értelmében már a közeljövőben megkezdik **a német szabadkikötők épitését azokon a sávokon, amelyeket a román-német szerződésben állapitottak meg.** Azonkivüi német gazdasági és technikai segitséggel összekötik a már meglevő romániai viziutakat is. Igy lehetővé válik majd, hogy az északnémetHanza-városok, de **elsősorban Hamburg, közvetlen viziutat nyer a Fekete tenger felé.** A szerződés értelmében ugyancsak a közeljövőben **több nagy román cég fióktelepet létesiti Bécsben.** Ugyancsak ezekkel a kérdésekkel függ össze az is, hogy Németország tagja lett nemrégiben a nemzetközi Duna-bizottságnak és igy nemzetközi téren is lehetővé vált dunai érdekeltségeinek érvényesitése.

A más segitségére sietett és maga sérült meg

Kedden délben nagy esődület támadt a városháza előtt. A villamos sin mellett haladó lovas szekér kereke belement a sinvágányba és nem tudott onnan kiszabadulni. Hiába próbálkozott a kocsis segiteni a lovának, nem sikerült a szekeret kiemelni a sinek közül a forgalmas helyen az éppen közeledő villamos elől.

A szemlélők közül a kocsis segitségére sietett Szabó András 66 éves egyetemi altiszt, Homok uccza 110. szám alatti lakos, aki megfogta a ló kantárát, amig a kocsi gazdája hátul tolta meg a szekeret. Sokáig bajlódtak igy a sineken, a forgalom megállt a vonalon. Közben a ló rálépett Szabó lábára és azon hasitott sebet ejtett. A fájdalmas sérüléskor azonban már sikerült is a szekeret kiszabaditani a sinek közül és a forgalom ujból megindulhatott.

Szabót a mentők részesitették első segélyben. A bal lábán a boka felett hosszu harántirányu mély sebét bekötözték.

Forgalmi átkelőt létesitenek a Rákóczi uccai piacnál

A debreceni rendőrhatóság forgalmi szempontból a közelmultban elrendelte, hogy a Burgondia, Csapó és Rákóczi uccák torkolatánál, vagyis a piacnál, ahol hatalmas forgalom bonyolódik le a délelőtti órákban s az átkelést szabályozni kell, létesitsenek forgalmi átkelőt, melyet szegecsekkel jeleznének. A polgármesteri értekezleten tárgyalták az ügyet s az átjáró rövidesen megvalósitásra kerül

Összeesett a nagyállomáson jegyváltás közben

A klinikáról akart hazutazni, visszavitték a klinikára.

Kedden este nagy riadalmat okozott a nagyállomás előcsarnokában a jegypénztárnál egy éles női sikoly, amit tompa zuhanás követett. Egy fiatalasszony összeesett és eszméletlenül terült el a kövön. Csakhamar körülvették az ott tartózkodó emberek és élesztgetni próbálták, de sikertelenül.

A 8123. számu rendőrőrszem azonnal telefonált az állomásról a mentőknek, ahonnan autóval vonultak ki a helyszinre. Az eszméletlen asszonyt Gödri Ernő mentőorvos megvizsgálta, injekciót adott be, majd kiszállitották a szülészeti klinikára. A 17 éves fiatalasszony, aki kabai napszámos felesége, délután elhagyta a klinikát és haza akart utazni Kabára a férjéhez.

Éppen a jegyet váltotta meg a pénztárnál, amikor hirtelen rosszul lett és összeesett. Juhász Sándorné sz. Nagy Erzsébetet ujból felvették a klinikára és kezelésben részesitették.

Miskolc másfél milliós épitkezést indit ez évben

Miskolc városa a télen földmüvesiskolát nyit meg és az épitkezést már megkezdték. Az iskola költségeit a földmüvelésügyi kormány viseli. Épitenek vágóhidat, hűtőházat, rendőrségi palotát. *A másfélmilliós munkát miskolci iparosok végzik el és ezzel hosszú időre megszünik a városban a munkanélküliség.*

SZÍNHÁZ

A színházi iroda jelenti:

Ma, szerdán este
KETTEN EGY JEGGYEL

Havasi napsütés

Hunyady Sándor remeke.
Csütörtökön este
KETTEN EGY JEGGYEL
a szezonban utoljára
HAMVAY LUCYVEL

Francia szobalány

NAGYPÉNTEKEN NINCS ELŐADÁS.
Szombaton premierbérlet
Eisemann—Barabás remek operettje:

Kávé habbal

HA JÓL AKAR SZÓRAKOZNI AZ ÜNNEPEN, VÁLTSON JEGYET A CSOKONAI SZÍNHÁZBA.

Ragyogó ünnepi műsor

—o—

Színházi filmkockák

A szinház ünnepi műsora kitünő Cavalcadeja lesz, a szezon nagy sikereinek. A két ünnepnapon hat előadás lesz s legnépszerűbb darabok kerülnek műsorra. Vasárnap az: Ezredeskisasszony, Bubus és Kávé habbal, hétfőn, ünnep második napján pedig az: Egy bolond százat csinál, Mondj igazat és Kávé habbal kerül előadásra a három, hat és kilencórás előadásokon.

Tolnay Klári lesz a Csokonai Színház soronkövetkező vendégszereplője, minden valószínűség szerint. A kitünő művésznő, aki gyermekkorát Debrecenben töltötte és sokszor megfordult a Csokonai Színházban mint néző —, ezúttal mint szereplő jön vissza. Még nem történt döntés, de előreláthatólag a FRANCIA SZOBALÁNY címszerepében és a HAVASI NAPSÜTÉS Fifi szerepében lép Tolnay Klári a debreceni közönség elé, amennyiben a vele folyó tárgyalások eredményre vezetnek és az elfoglalt művésznő időt tud szakítani. Erre pedig minden kilátás meg van.

H. Neményi Lili Budapesten fog fellépni április hó 30-án.

Az ERZSÉBET operett lesz a színház ünnep utáni bemutatója. Huszka Jenő operettjében előreláthatólag H. Neményi Lili, Hamvay Lucy és az operettegyüttesnek úgyszólván minden tagja szerephez jut.

Sivó Máriát akarja megnyerni a színház, hogy játssza el ERZSÉBET szerepét a Csokonai Színház előadásain, azt a szerepet, melyet Budapesten Lázár Mária játszott. A kitünő színésznő, akit debreceni szereplése alatt nagyon szeretett a közönség, mint a Magyar Színház tagja is szivesen gondol vissza a forrósikerű debreceni estékre és örömmel jön Debrecenbe.

— **A dán választásoknál** a kormánypárt megtartotta többségét, de a szociáldemokraták elvesztettek négy mandátumot, az eddig nem szereplő nemzeti szocialista munkáspárt három mandátumot kapott.

Vasuti emlékek a visszafoglalt Ruténföldről

Debrecennek volt a legszorosabb kapcsolata a régi Ruténfölddel. — Nyug. MÁV főtisztviselők összejövetele.

Nagy érdeklődés mellett folyt le a nyugalmazott MÁV főtisztviselők április havi összejövetele az Angol Királynő külön termében, ahol mándi **Mándy Bertalan** igazgatóhelyettes meleg szavakkal üdvözölte a szép számmal megjelent kartársakat. Ezután dr **Budaházy-Bruckner Ernő** egészségügyi főtanácsos, főorvos emlékezett meg a Ruténföld visszafoglalásáról, melynek előhaladásával, illetve régi vasútvonalainak fokról-fokra történt birtokbavételével mind hevesebben dobogott fel a „vasútas-szív". Nem frázis ez a szó, hogy vasútas-szív, — mert aki egyszer vasútas volt, annak lehet a szíve akármilyen szív, de sohasem feledkezik meg arról, hogy vasútas szív is. Akik életük jórészét hivatásszerűen a pályaudvarok parfömjében, kőszénfüstös levegőjében töltik, sohasem fognak megfeledkezni arról, hogy a nemzet második badseregébe, a vasútasok nagy táborába tartoznak.

Érdekes és meglepő, hogy az ezeréves Magyarországnak ezt az északkeleti darabját mennyire nem ismerték más vidékek lakói. A Ruténföld ma is a titkok földje a legtöbb magyar számára. Egész bizonysággal megállapítható, hogy **ezt a csodaszép begyes vidéket és a szük völgyben, kis hegyi falukban, rengeteg erdők mélyén elvesző fakunyhókban lakó különleges népet — fehérnadrágos ruténeket**, kaftános zsidókat — azok a **vasútas tisztviselők ismerték legjobban,** akiknek ellenőrzése, felügyelete, vezet se alá tartozott a Ruténföld három határszéli vasútvonala: az Ungvárjuzsoki, a Munkács—lavocnei és a Máramarossziget—körösmezői fővonal s a többi keskenyvágányú erdei iparvasút.

— Mi itt e társaságban — mondotta, dr Budaházy-Bruckner Ernő főtanácsos-főorvos, azon kevesek közé tartozunk, akiknek régi ismerősként tért vissza a Ruténföld, miután tényleges szolgálatunk egyrésze a Trianon előtti időre esik s így felaadatunkat képezte a ruténföldi vasútak felügyelete.

A hadászati és kereskedelmi szempontból rendkivül fontos Ungvár—Nagyberezna—uzsoki fővonal nem sokkal a világháború kitörése előtt készült el s az uzsoki véres harcok idején alaposan be is igazolta fontosságát, mert be- és levezetője volt az oroszokkal vivott szörnyű küzdelem eseményeinek. Ezen új vonal műtanrendőri bejárása két napot vett igénybe s mind a két nap estéjén fényes bankettet rendezett a vasútépítő budapesti cég a nagy mű, az elsőosztályú kiépített fővonal sikeres befejezésének örömére.

Megkapó volt az a nagy ellentét, amely a vadregényes világ külső képe s a bankett céljaira külön emelt barakképület belsejének milliője között felmerült. A budapesti Hungária nagyszálló által kiküldött szakácsok és pincérek szolgálták ki a meghivott elökelő társaságot, amelynek sorában természetesen jelen volt az épitőmérnökök nagy serege is. Ki gondolta volna a hangulatos cigányzene, pezsgős üvegek durranása közben, hogy nemsokára szörnyű harcok közlekedési útja lesz a másnap megnyitott új vasútvonal, hogy a pezsgős üvegek durranását nemsokára ágyúdörgés váltja fel.

Kedvelt nyaralóhelye volt a debreceni vasúti tisztviselő családoknak a körösmezői vasútvonal mentén fekvő Rahó, mely járásbirósági és szolgabirói székhely volt. Debreceni vonatkozásban meg kell még emlékezni arról, hogy az Ung regényes völgyében fekvő uzsoki vasfürdő, néhai dr Tihanyi Sámuel debreceni orvos örököseinek birtoka.

Most mikor húsz év után visszatértek az összes **550 kilométer hosszúságú ruténföldi vasútvonalak, a debreceni üzletigazgatóság fennhatósága alá, büszkén boldognak érzi magát minden magyar vasútas, de főleg a debrecenick.**

Nagy érdeklődéssel kisért előadás után mándi **Mándy Bertalan** elnök közvetlen szavakkal köszöntötte a Józsefeket, Sándorokat és Gáborokat, névnapjuk alkalmából. **Messter István** felügyelő felolvasta Zivuska Andor költői szépségű levelét, amelyben betegsége miatt kimentette távolmaradását és ezért az egész asztaltársaságnak boldog ünnepeket kivánt. Nagy sajnálattal vette tudomásul az asztaltársaság, hogy **Toroczkai József** felügyelő, az asztaltársaság egyik legrégibb tagja, Biharkeresztesre költözött.

Majd melegen ünnepelték mándi **Mándy Bertalan** elnököt abból az alkalomból, hogy leánya Margit a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének legutóbbi műsorosdélutánján az egész közönséget elragadta gyönyörű énekével.

Elhatározta az asztaltársaság, hogy a legközelebbi összejövetelt május hó elsején, hétfőn délután tartja.

Jelen voltak: Almási Kálmán, Adamesik Ferenc, Bartha Sándor, dr Budaházy-Bruckner Ernő, Csiky Gergely, Farkas Géza, Farkas Lehel Attila Ferenczy Viktor, Gavallér, Gelléri E., Heynke Oszkár, Horváth László, dr Hetessy Sándor, Kosztolányi Imre, Láber Aladár, dr Major Sándor, mándi Mándy Bertalan, Matura József, Messter István, F. Nagy Sándor, Nagy Zoltán, Nagy József, Nemeskay Viktor Antal, Papp Jenő, Rab László, Szabó Gyula, Szendrey Pál, dr Tarján Oszkár, Takács Gyula, Tóth József és mások.

Távolmaradásukat kimentették: Aczél Izor, Bot Andor, Fridrick Gábor Gál Samu, Kovacsovics Béla, Moskovits Imre, Rázsó Márton, Zivuska Andor, Zonda Ferenc.

A nagyerdei kis tó madárvilága gyarapodik

Kérelem a madárkedvelő és vadász közönséghez

Mindenki észrevehette már, hogy a nagyerdei kis tavunk főképen azóta nyerte meg a közönség tetszését, amióta rajta szép vizimadarak, libák, kacsák úszkálnak. Evvel kapot igazi életet a máskülönben is igen szép festői kis tavacska. Órákhosszat elnézegetik a természet kedvelő emberek a vízben úszkáló és már egész bizalmas szép, mindig tiszta, graciozus mozdulatokkal úszó madarakat. Már egészen szelidek, még azok is, amelyek repülni is tudnak. Ezek néha egy-egy légi körútra indulnak a tó felett, sőt messzebb is elmennek és feltétlenül szereznek is maguknak társakat is, amelyek azután szintén megszelidülnek. Azon az úton haladunk már, hogy itt madaraink kezdenek hozzászokni az emberhez, s már nem félnek tőle úgy, mint ahol csak üldözik őket. Igy van Nyugat és Észak nagyobb városaiban, ahol a nagy városi parkokban ezer számra élnek már a legkülönbözőbb fajú vízimadarak, fészkelnek is egészen bátran szinte a nagyközönség szemeláttára. El lehet azután képzelni, hogy mily nagy öröme és gyönyörűsége van az angol, német, vagy francia nagyvárosok lakóinak, öregnek, fiatalnak egyaránt, ha egy-egy ilyen kacsa-mama gyalogosan vezeti kicsinyeit a kertek sétányain keresztül a legközelebbi tóhoz. Még a közönség forgalma is megáll ilyenkor nehogy a pihegő apróságoknak valami bajuk történjen. Megtörtént pl. a londoni Hyde parkban, hogy a rendőr az autóforgalmat is megállította, amíg a tojókacsa kicsinyeit a közönség nagy gyönyörűségére átvezette gyalogosan az egyik nagyobb forgalmú úton. A budapesti állatkertben is meg van már ez a szép jelenség. Nálunk tehát csak most kezd ez kifejlődni és ebben a nagyközönség támogatására és szeretetére is keli számítani.

Jelenleg csak két kacsa és két libafajta van a tavon, de mivel van egy egész sereg kacsa és libafajtánk, amelyek valamennyien előfordulnak a Hortobágyon, így semmi sem könnyebb, mint ezeket is lassan beszerezni. A hortobágyi csárdába nagyon sok sebesült madarat hoznak be, ezeket mind fel lehet használni részben a kis tavunknál, részben pedig a tudomány, azaz múzeumok részére. Hasonlóképen áll a dolog a Halastavaknál is. De nemcsak úszómadarakat szándékszunk idetelepíteni, amelyek sorába külföldi tarka-barka díszkacsákat is akarunk óhajtunk szerezni, hanem ha a nádas sűrűbb lesz úgy abba is akarunk majd pár kedvesen szóló nádi rigót, törpegémet meghonosítani, hogy így minél teljesebb legyen ennek a szép kis nádastónak a madárvilága, amely mozgásával, hangjával hű képet nyujtanának kicsiben legalább az Alföld egyik természeti szépségének, nádasainak. Hogy vannak sokan, akik a békabrekegést nem szenvedik, ez csak azt mutatja, hogy a nagyvárosban már sokan vannak olyanok a Természettől eltávolodva, nem találnak igazi lelki gyönyörűséget a Természet zenéjében, ezek már egy mesterkélt világban élnek, akik előbb utóbb rá fognak ébredni arra, hogy épen lelki egyensúlyuk érdekében csak vissza kell térniök a Természethez. Ebben van segítségére a nagyvárosok lakóinak mindamaz intézmény, amely a városok környékén igyekszik egy darab földet megőrizni a maga természetességében az érintetlen növény és állatvilágával. Ezért kell a nagyerdei kertjeinket, parkjainkat minél inkább természetes állapotban meghagyni, illetve abba helyezni, ezért kell nekünk a Nagyerdőt megvédeni és megőrizni minden lehető eszközzel és ezért igyekszünk most egy kis darab nádast megteremteni, eredeti szép madár és növényvilágával. De mindezeknek a védelme és megőrzése részben a nagy közönséget is terheli, mert az ezerszemű közönség mindenüt ott van és mindent lát. Most pedig arra kérjük vadászainkat, hogy ajándékozzanak a kis tavunk állománya részére egy zöldfejű tőkés gácsért. Az ajándékokat a városi kertészethez kell kiszállítani.

A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület.

Halálragázoltak egy gyermeket Hosszúpályi határában

A hosszúpályi határban az erdőn átvezető úton egy szekér robogott keresztül és elgázolta Mikulári József 2 éves gyermeket, akiknek szülei a közelben lévő tanyán laknak. A kis gyermek teste valósággal széttört a kerekek és a lópatkók alatt. Megmenteni nem lehetett, azonnal meghalt.

A debreceni ügyészségnek jelentést tettek az esetről és megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a gyermek haláláért. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró helyszini szemlét rendelt el és boncolást.

Húsvétra márkás tavaszi cipőt Mandeltől Piac u. 28.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA, április 2-től—április 9-ig: „Aranyangyal", Piac ucca 50., telefon: 24-53. — „Reménység", Csapó ucca 22., telefon: 34-21. — „Boeskay", Cegléd ucca 22., telefon: 29-14 „Hungária", Vargakert, Szoboszlói út 4. sz., telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20 45.

Tavasz van

A lányarcok is szebbek már,
a Nap, nézd, aranyport szitál
s forró, szerelmes dalba kezd
halk ezüsthúrú víg gitár.

A szépet keresi a szív,
csodába borul holnapunk
s míg él reményünk újra majd:
a kedvesünkre gondolunk.

A csend fehérebb, remegőbb,
pazar virág a föld öle
egy nagy mosoly most odafent
a kék fellegű ég köre.

Élet újúl minden színben
és élet van a szavakban,
virágharang csilingeli
a fáradt szívnek: tavasz van!

DR BOROS JENŐ.

— **Nagycsütörtöki úrvacsoraosztás az Árpádtéri templomban.** Nagycsütörtökön délután 5 órakor az Árpádtéri templomban úrvacsorázó istentisztelet tartatik. Prédikál: Siposs Imre, ágendázik: Márki Kálmán.

— **A csapókerti református templomban a következő sorrendben lesznek a nagyheti áhítatok:** hétfőn este fél 7-kor, Veszedelem a kufárok közt címmel, Luk. 19:45—48. alapján tartja Farkas Dezső. Kedden: Veszedelem Jeruzsálemben" Márk 13:1—2. alapján tartja Zimányi József theologus. Szerdán: Veszedelem a felekezeti harcok miatt, János 16:2—3. alapján tartja Balogh József theologus. Csütörtökön: Az áruló veszedelme Máté 26:24. alapján tartja dr. Danesházy Sándor. Pénteken ünnepi istentiszteletek: 10 órakor Farkas Dezső, 3 órakor a legátus. Szombaton este: A halott őrizők veszedelme, Máté 27:65. alapján tartja Tamás Ferenc lelkész. Az áhítatok este fél 7-kor lesznek a templomban. Szeretettel hív és vár mindenkit az Egyház vezetősége.

— **Halmos László nyerte a debreceni református Kollégium pályázatának első díját.** A 400 éves debreceni Kollégium és a 200 éves Kollégiumi Kántus jubileumi pályázatán az első díjat Halmos László, a győri székesegyház karnagya nyerte el „Élet! Élet! Élet" jeligéjü férfikari művével. A pályadijat ünnepélyes keretek között adták át a szerzőnek.

— **Szemlét tartott a főkapitányságon** Ronczos Miklós belügyi államtitkár, aki dr Éliássy Sándor rendőrfőkapitány társaságában mindent megszemlélt a főkapitányság épületében. — A szemle bevezetője azoknak a tárgyalásoknak, melyeknek célja az, hogy a több mint százéves épületből új hajlék ba kerüljön a főkapitányság.

— **Orvosi hír.** Dr. Rugonfalvi Kiss István hazaérkezett és rendelését megkezdte Hatvan u. 4. d. e. 9—11, d. u. 4—7. Telefon: 28-65.

— **A református egyház presbyteriuma** április 12-én délután 4 órakor presbyteri ülést tart az egyház tanácstermében. Az ülésen rendkívül fontos, időszerű kérdések kerülnek letárgyalásra.

— **Kávédélután a péterfiauccai egyházrészben.** A péterfiauccai egyházrész Női Köre április hó 20-án, csütörtökön délután 5 órai kezdettel tartja a Kálvin-tér 5 szám alatt a Baltazár teremben kávédélutánját. — Háziasszonyok lesznek: Sass Béláné, vitéz Szentgyörgyi Lajosné, Csánky Benjáminné, dr Balla Béláné, Bagdy Dánielné egyházrészi úrasszonyok. Előadást tart: Nádházy Bertalan, diósgyőri vasgyári lelkipásztor. Kávéjegy 50 fillér, melyet a helyszinen is meg lehet váltani.

— **Uj gyorsírótanfolyam** kezdődik április elején a Naményi Gyorsíróiskolában. (Rákóczi u. 17.)

— **A Magyar—Bulgár Társaság tagjai szokásos összejövetelüket** folyó évi április 5-én, ma, szerdán este 8 órakor a Gambrinus különtermében tartják meg, melyre felhivja tagjainak figyelmét ezuton is az Elnökség.

— **Elitélt gyermekfosztogató asszony.** Tavaly ősszel több feljelenté érkezett a budapesti főkapitányságra egy asszony ellen, aki az uccán kisgyermekeket szólit meg, becsalja őket a kapu alá, ott levetkőzteti a csöppségeket és ruháikat elrabolja. A lelketlen asszont december végén leplezték le, amint egy nyolcéves kisfiu télikabátját és cipőjét huzta le. A gyermekfosztogató nőt, Pecze Mária 35 éves cselédet letartóztatták és tegnap tárgyalta ügyét a törvényszék büntetőtanácsa. Pecze Mária azzal védekezett, hogy elvette ugyan a gyermekek ruháját, de adott pénzt nekik érte. A gyermekek maguk adták oda a holmikat, ő pedig 50—60 fillért és cukorkát adott nekik. Ezután egymásután állottak a biróság elé az öt-hatéves kisgyermekek, akik elmondották, hogy mezitláb mentek haza, mert a néni lehuzta a cipőjüket. A törvényszék Pecze Máriát hatrendbeli zsarolás és egyrendbeli lopás vétségében mondotta ki bünösnek és ezért **egyévi és hathónapi fogházra itélte.** A rablás büntettét nem látta beigazoltnak a törvényszék. Az itélet jogerős.

x Debreceni asszonyok ünnepnapjai. Aki valaha VIM-et használt, az tudja, hogy minden ragyog tőle a házban. Március 20-tól kezdődőleg április hó 5-ig azonban nemcsak a tárgyak fognak VIM-től ragyogni, hanem a debreceni háziasszonyok arca is, mert aki a jelzett időben 1 szóródoboz VIM-et vásárol a helybeli üzletek bármelyikében, az 1 drb. pompás illatú, mosáshoz és mosáshoz egyaránt kitünő Sunglint szappant kap ajándékba.

— **A magyar telekkönyvi rendszert bevezették Romániában** az egész országra kiterjedően. Eddig csak Ilfov megyében alkalmazták, ahol igen bevált és ezért kiterjesztették az egész országra.

— **A trencséni várról lezuhant egy német katona** és lezuhant egy diák is. Szörnyethaltak, mert 60 méteres mélységbe zuhantak. A német katonák egy csoportja Csák Máté hires várát tekintette meg és az omladozó bástyákon mászkáltak. A nagy esőzéstől meglazult köveken megcsuszott az egyik és ugy zuhant le. Hasonló módon járt egy diák is.

— **A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés** egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetenként legalább egyszer a természetes **Ferenc József** keserüvízzel — reggel éhgyomorra egy pohárral — alaposan kitisztítja. Kérdezzé meg orvosát.

— **Párizsban megjelent egy 620 oldalas szép kiállitású könyv,** mely a magyar élettel foglalkozik és igen találó módon ismerteti a magyar nép életét, hagyományait, ezeréves történetét, tudományos életét és irodalmát. A könyv értékes fejezeteket szentel a magyar-francia kapcsolatoknak is.

— **Pestmegye törvényhatósági bizottsága kimondta,** hogy a Pozsonyban épülő Magyar-ház építési költségeihez hozzájárul, hogy minél impozánsabb legyen az épület. A gyülésről hódoló táviratot küldtek a Kormányzó Ur őfőméltóságához is abból az alkalomból, hogy újabb magyar területek kerültek vissza az ősi hazához.

— **Zabkenyeret sikerült sütni Angliában,** hosszú kisérletek után. Az uj kenyér teljesen olyan mint a búzakenyér, de sokkal táplálóbb, mert több benne a növényi zsir, a fehérje tartalom és a mészanyag. Ha nagyban is sikerül zablisztet készíteni és kenyeret sütni, akkor Anglia nem szorul rá arra, hogy külföldről vegye a búzát A zabkenyér pótolja a búzakenyeret.

— **Aranyórát loptak.** Dr. Molnár Pál ref. főgimnáziumi tanár bejelentette a rendőrségen, hogy Péterfia u. 6. szám alatti lakásából egy Doxa női aranyóra lánccal együtt eltünt. A kár 120 pengő. A lopás ügyében a nyomozás megindult.

— **Gyógyithatatlan betegsége** okozta elkeseredésében felakasztotta magát Demjén György 79 éves zsákai földmives. A temetési engedélyt megadták.

— **Meglopták költözködés közben.** Hank Ágostonné bejelentette a rendőrségen, hogy miközben a Bocskai tér 4. alól a Czegléd utca 3. sz. alá költözködött, két darab nyolcliteres kannáját ellopták.

— **Leugrott a robogó autóról** Kiss Gábor hentessegéd Csapó ucca 76. sz. alatti lakos a vágóhid közelében. Olyan szerencsétlenül esett le, hogy szeme felett súlyos zúzódásokat szenvedett, ezenkivül a karján is megsérült. A mentők részesitették első segélyben.

— **Eltört a lába, mikor le akart szállni a kerékpárról** Kanándi József 53 éves ipariskolai oktató müvezető, aki a Köntösgátsor 3. számú házban lakik. A baleset az Ujvárosi uton Kismacs állomás közelében történt. Bevitték a klinikára, ahol törött bal allábszárát gipszbe helyezték és hazaszállitották.

— **A majmokat nem lehet becsapni,** állapitotta meg egy amerikai tanár, aki csimpánzokkal kisérletezett és rájött arra hogy igen hamar megismerik a pénzt. Az egyik pénzfajtára csak vizet, a másikra csak élelmiszert adott a majmoknak és mindig pontosan tudták, hogy milyen pénzt kell kiadni a rácson ha éhesek, vagy ha szomjasak. Ha az egyik majomnak elfogyott a pénze, melyre italt adtak, kért a társától és pénzt cseréltek.

— **Emelik a köztemetői padok számát.** A közönség régi kivánsága kerül teljesítésre a közeljövőben, amikor a város a köztemetőben emelni fogja a padok számát. A sirokat látogató közönség számára ezután nagyobbszámú pihenőhely áll rendelkezésre. Kegyes Ferenc temetőgondnok kérte, hogy fapadok helyett terméskő padokat helyezzenek el a köztemetőben, melyek télen is ott hagyhatók. A padok felemelésének kérdésével a polgármesteri értekezlet foglalkozott s az rövidesen elintézésre kerül.

Debrecenben nyerték a 10.000 pengős nyereményt

A 10.000 pengős főnyereményt a mai napon 20201 számu sorsjeggyel a Mandel Ernő Banküzlet Részvénytársaság (Debrecen, Ferenc József ut 72.) szerencsés vevői nyerték.

— **Az osztálysorsjáték huzásán** 20.000 pengőt nyert: 1059. 10.000 pengőt nyertek: 20201 50121 78432. 100 pengőt nyert: 41938. 500 pengőt nyertek: 53527 80003. 300 pengőt nyertek: 25810 28044 30239 60405 60932. 150 pengőt nyertek: 630 1383 10860 11409 13264 14409 24772 29038 39800 40297 41578 42960 45145 47569 50959 54081 55638 84237.

Kicsalták a temetőbe és ellopták a függőjét egy kisleánynak

Furfangos módon loptak meg egy 6 éves kisleányt a temetőben. Kiss Magda, akinek a szülei Lázár utca 23. szám alatt laknak, a Ghillány laktanyában lévő iskolába ment. A kisleány fülében egyszerű függő volt, amelynek értéke 8 pengő. Utközben szembejött vele egy asszony, aki beszédbe elegyedett a mit sem sejtő gyermekkel a Gróf Leiningen utcán.

Beszélgetés közben lassan-lassan becsalta a kisleányt a Várad-utcai temetőbe és ott ezt mondta neki:

— **Ki van kapcsolva a fülbevalód mutasd csak, megcsinálom.**

A hiszékeny gyermek engedte, hogy az ismeretlen asszony hozzányúljon és igy történt, hogy nyugodtan, minden feltünés nélkül kikapcsolta a függőt a gyermek füléből, azután eltünt.

A kisleány édesanyja, Kiss Lászlóné megtette a feljelentést a furfangos tolvaj ellen.

— **Iparok forgalma március 24-től március 30-ig.** Uj iparok: Dr. Lipthay Jenőné könyv-, papiráru-, papir- és irószerkereskedés, Fellegi Vincze szatócs, Keszthelyi Mihályné korcsma, Fazekas József seprűkészitő, Horváth István cipész, Titonelli Lajos timár, csebi Pogány Stefánia illatszer, háztartási, bazáráru és kézimunka cikkek kereskedése, Fodor János fodrász. Megszünt iparok: Nagy Béla szatócs, Nagy Gábor borbély, férfi és női fodrász. — Az iparálladékában változás nem jegyeztetett fel.

— **A szlovák népszámlálás ellen irnak** a felvidéki németek és a pozsonyi lapjuk követeli, hogy a szlovák kormány tegye jóvá a felületes népszámlálást, mert annak adatait nem ismerik el.

— **Meghalt a cardiffi kórházban** egy frontharcos, akit haretéri sérülése következtében 24-szer operáltak meg.

Eladó

magyar tinók, befogni valók, tizennégy drb. primák. Kardos intézőnél Okány Bihar m.

Emlékezzünk

— **1915. április 4-én,** akkor husvét hétfője volt, az oroszok hajnali négy órakor a Sztropko környéki Szálnoknál nagy erőkkel meglepetésszerűn betörtek a **volt 39. debreceni gyalogezred állásába,** ahol ötórás közelharc és az összes tartalékok sikertelen ellen lökései után, brachifortei Sipess Silvió ezredes, ezredparancsnok, az utolsó tartalékszakaszt személyesen vezette rohamra. Ki is verte az oroszokat, ámde maga ekkor három golyótól találva, **súlyosan megsebesült és hősi halált halt.** A 39-esek hős ezredparancsnokát kivételes vitéz magatartásáért a Mária Terézia-rend lovagkeresztjével tüntették ki.

Ebben az öldöklő harcban kitünt még **Darvasi István** tartalékos zászlós, aki szakaszával bámulatraméltó szívóssággal védte a maga védőkörletét s még akkor is kitartott, amikor századának többi részei túlerők nyomásának engedve visszamentek. Amikor pedig az oroszok a szomszédos szakasz árkaiba betörtek, Darvasi egy vitéz katonájával együtt kézigránátokkal akadályozta meg az árkok felsodrását. Kiváló bátorságától és példás vitézségétől felbuzdulva, katonái hősiesen kitartottak, miglel tartalékok a veszendőbe ment árkokat visszafoglalták. Darvasi zászlóst ezért a kiváló tegyvertyéért, mellyel válságos és magára hagyott helyzetben vitézül megállotta helyét, az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Esti áhitatok a KIE-ben.** Azok részére, akik késő estig el vannak foglalva, a nagyhéten minden este nyolc órakor áhitatot tart a KIE, Piac ucca 36. szám alatt levő nagytermében. — Minden érdeklődőt szívesen hív és lát a vezetőség.

— **Szökés közben agyonlőtték a bukaresti gyógyszerésznő gyilkosait.** Bukarestből jelentik: A néhány nappal ezelőtt Bukarestben meggyilkolt és kirabolt Tampeanu gyógyszerésznő gyilkosait a rendőrség elfogta és Bukarestbe vitte. A rablógyilkosok tegnap este szökni próbáltak, mire a rendőrök mindkettőt szökés közben agyonlőtték.

— **Más ülte le ötnapját, két hónapra ítélték.** Érdekes ügyben hozott most ítéletet a budapesti törvényszék. — A balassagyarmati járásbíróság dohányjövedéki kihágás miatt régebben ötnapi fogházra és 44 napi fogházra átváltoztatható 4376 pengő pénzbüntetésre ítélte ifjú Szalmási Kálmán fodrászsegédet. Az ítélet jogerőre emelkedése után jelentkezett is egy férfi ki a büntetés kitöltésére vállalkozott és szabályszerűen leülte a szabadságvesztési büntetést. Később kiderült, hogy nem Szalmási, hanem annak egy barátja, Szabó István nevű fiatalember ülte le a büntetést. Mindkettőjük ellen bünvádi eljárás indult. Szabót csalás miatt is megvádolta az ügyészség és ezért másodfokon a királyi tábla nemrégen nyolchónapi börtönbüntetéssel sújtotta, ifjú Szalmási Kálmán pedig az ügyészség vádirata alapján került a bíróság elé. Szalmási beismerte bünösségét. Elmondotta, hogy Szabóval megegyezett, hogy heti 25 pengőt fog fizetni és külön kosztjáról is gondoskodni fog. Szabó kiszabadulása után zsarolni kezdte Szalmásit. Először kétszáz pengőt vett fel tőle, amikor már nem tudott több pénzt kapni, feljelentéssel fenyegette meg, mire Szalmási végérvényesen összeveszett vele. Közben Szabó másokkal is összeveszett, feljelentést tettek ellene. Ekkor derült ki, hogy ől ülte le barátja helyett a büntetést. Szalmási elmondotta a tárgyaláson, hogy azóta ő is leülte már ugyanazt a büntetést. A bíróság néhány tanú kihallgatása után kéthónapi fogházra ítélte Szalmásit. — Az ítélet jogerős.

— **Haydú István és Szabó Ilonka hangversenyéről szóló tudósításunkból** tévedésből kimaradt egy rész. E részben a vendégművészek méltatása után megemlékeztünk **Szabó Emil** zongoraművész tökéletes zongorakiséretéről, mely finom aláfestésével kiforrott művészetével, élménytjelentő tökéletességével méltán sorakozott a vendégművészek nagyszerű teljesítményéhez. A közönség melegen ünnepelte **Szabó Emilt, Szabó Ilonkával és Haydú Istvánnal** együtt.

— **Másfélmilliós forgalom a Mezőgazdasági Kiállításon.** Budapestről jelentik: Hétfőn este zárult a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás, mely a legjobb várakozást is meghaladó látogatottságot ért el és a vásári forgalom is igen kedvezően alakult. A tenyészállat kiállítók pénzbevétele megközelíti a másfélmillió pengőt. Különösen szarvasmarhából volt nagy az eladás. A felhozott bikák 95 százaléka cserélt gazdát. 850 szarvasmarhát adtak el, amennyit még eddig egyetlen kiállítás alkalmával sem. A tenyészsertések csoportjában is meghaladja a forgalom az előbbieket. Az átlagárak általában csak 10—15 százalékkal maradtak el a múlt évi kivételes magas árak mögött.

— **Letartóztattak két valutázó ungvári banktisztviselőt.** A budapesti kir. ügyészség valutaszakosztálya elrendelte Lebovits Sándor 25 éves ungvári banktisztviselő és Herskovits Endre 22 éves ungvári banktisztviselőgyakornok előzetes letartóztatását, mert a rendőrség megállapítása szerint mindketten alaposan gyanúsíthatók azzal, hogy Ungvárott ez év márciusában az ismeretlen helyre szökött Katz Józseffel együtt négyszázezer csehkoronát vásároltak zugforgalomban, abból a célból, hogy ezen nyerészkedjenek. Lebovits és Herskovits a letartóztatásban megnyúgodtak.

— **Roosevelt aláírta a 358 milliódolláros véderő kötvényt.** — Mint Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök a georgiai Warms Suringes fürdőben, ahol kezelik, aláírta a véderő törvényjavaslatot, amely 358 millió dollárt irányoz elő légihaderő fejlesztésre, elsősorban közle ötezer új hadirepülőgép vételére, továbbá a Panamacsatorna körzetében levő védőművek építésére és a legsürgősebb hadianyag pótlásainak rendelésére.

— **Csónakázó kislányok tragédiája.** Halálos gyermekszerencsétlenség történt Jánoshalmán. Kiss Teréz tizéves kislány, az egyik helybeli jómódu gazdálkodó gyermeke,, hétéves kis hugával csónakázni ment a jánoshalmi tóra. A gyermekek mélyen beeveztek a vizbe, utközben azonban elvesztették az evezőket. Kétségbesetten kiáltoztak segitségért, de senki sem figyelt rájuk. Órák mulva nagyon éhesek lettek és a nagyobbik kislány, Kiss Teréz beugrott a vizbe, hogy az evezőlapátot megkeritse. Rossz uszó volt és belefulladt a vizbe. Kis hugát a késöesti órákban a gyermek sirására és segélykiáltásaira felfigyelő gazdálkodók mentették ki a csónakkal együtt. A csendőrség a halálosvégü gyermekszerencsétlenség ügyében a vizsgálatot megindította.

— **A reklám alapja az optimizmus.** Budapestről jelentik: Ünnepélyes külsőségek között tartotta meg diszközgyülését az országos magyar reklámszövetség. A közgyülés egyhangu lelkesedéssel dr Winckler István ny. miniszter választotta meg elnökül. Winckler István székfoglalójában a propaganda és reklámtevékenység nemzeti jelentőségére mutatott rá. A **reklám alapja** — mondotta — **az optimizmus.** Ennek az optimizmusnak kell áthatni a magyar nemzetet s az egész világot, hogy közös munkával előbbre vigyük az emberiség fejlődését.

— **Felmentették az izgatással vádolt „törzsökös" irót.** Budapestről jelentik: Szalay László, az ismert törzsökös iró (az öreg Szuhay) a Törzsökös Magyarok Mozgalmának „Sárkány" cimü lapjában „Zord idők" cim alatt cikket irt, mely miatt a királyi ügyészség Szalay László ellen nemzetiség elleni izgatás cimen vádat emelt. Kedden délelőtt tárgyalta a büntetőtörvényszék Németh Péter tanácsa az ügyet. Szalay Lászlót a vád alól büncselekmény hiányában felmentette. A tárgyaláson elhangzottak közlését a bíróság nem engedélyezte.

— **A munkácsi munkások kimondották,** hogy a szocialdemokrata és a kommunista szakszervezetekből kilépnek és belépnek a keresztényszocialista szakszervezetekbe. A gyülés után megkezdték a szakmai szervezkedéseket.

— **Hirek terjedtek el arról,** hogy a legrégibb magyar lapok egyike, a nagymultu Budapesti Hirlap, melyet Rákosi Jenő irányitott, megszünik április 15-én. A Budapesti Hirlappal, ha igazak a hirek, a kormány egyik félhivatalos reggeli lapja szünik meg.

— **Emelkedett a bankjegyforgalom.** A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma a március 31-iki kimutatás szerint a március 23-iki forgalommal szemben 86.6 millió pengővel 888 millióra emelkedett. Az emelkedést az ultimóval kapcsolatos váltóbenyujtások és állami zsirókifizetések idézték elő. A váltóbenyujtások összeg a váltóesedékesség összegét 48.8 millió pengővel haladta meg. Az állami zsirószámlákról 32 millió pengő kifizetés történt ellenben egyéb számlákra 8.8 millió pengő folyt be, úgyhogy a zsirókövetelések állománya végeredményben 23.2 millió pengővel csökkent. Az érckészlet 0.8 millió pengővel növekedett. A váltópénzkészlet 3.3 millió pengővel apadt. A kárpátaljai területen forgalomban volt koronajegyek és érmék beváltása következtében az „állam adóssága" rovatban kimutatott ellenérték 2.4 millió pengővel növekedett. Az „Egyéb követelések" 1.8 millió pengővel, az „Egyéb tartozások" pedig 16.5 millió pengővel apadtak.

— **Rekenye rendőrtörzsőrmester támadóinak büntetését felemelte a tábla.** A budapesti királyi táblán tegnap tárgyalták Ajtai Farkas János és Nyári Lakatos István bünügyét, akik ellen az ügyészség többrendbeli lopás büntette címén emelt vádat. Tavaly június hó 27-én Csillaghegyen betörést követtek el. Már távozóban voltak, amikor Rekenye Imre és vitéz Figura Gyula, s majd később Papp László rendőrfőtörzsőrmesterek észrevették a tolvaj cigányokat, igazolásra szólitották fel őket. A cigányok futásnak eredtek. Ajtai Farkas előrántotta pisztolyát és közvetlen közelből a rendőrök felé lőtt. Két golyó Rekenye Imre rendőrfőtörzsőrmestert találta el és nyakán, s lapockáján ejtett életveszélyes sebeket. A cigányokat azután rövidesen elfogták. A budapesti törvényszék Ajtai Farkas Jánost szándékos emberölés büntettének kisérlete miatt legalább 8 évi szigoritott dologházra ítélte. Nyári Lakatos Istvánt pedig többrendbeli lopás cimén egyévi börtönre. Fellebbezés folytán került az ügy a tábla elé, mely az elsőbiróság ítéletét megsemmisitette és Ajtai Farkas János dologházi őrizetének legkisebb időtartamát 10 esztendőben szabta meg. Nyári Lakatos Istvánt pedi gugyancsak szigoritott dologházra ítélte, melynek legrövidebb időtartama három év.

— **Németh Antal — kormányfőtanácsos.** A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére, Németh Antal dr-nak, a Nemzeti Szinház igazgatójának, a szinház igazgatása és a magyar sziuművészet fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban ma csak az északkeleti megyékben volt jelentéktelen futó eső A hőmérséklet az ország nagy részében meghaladta a 20 fokot és csak az északkeleti, északi határmegyék voltak valamivel hüvösebbek, 15—17 fok hőmérsékleti csúcsértékkel. A légáramlás déli irányú és helyenként még élénk.

Jóslás: **Mérsékelt déli, délnyugati szél, több helyen, főleg a Dunántúlon s a Felvidéken záporeső, zivatar. A hőmérséklet alig változik.**

Patronage kávédélután

A debreceni Patronage Egylet kedden délután öt órakor tartotta meg a MANSz-otthonban jótékonycélú kávédélutánját, szegény gyermekek segélyezésére. A kitünően sikerült kávédélutánon megjelentek többek között: Lossonczy Istvánné, Rásó Istvánné, Kölcsey Sándorné — Háziasszonyok voltak: Sass Béláné, Magoss Györgyné vit. dr Szentgyörgyi Lászlóné, Kölcsey Sándorné, dr Sallay Lajosné, Fehértói Dánielné, Radó Endréné, Darkó Jenőné, Vargha Zsigmondné, Barra Gyuláné, Tóth Árpádné, Matai Andorné, Nyiri Gézáné, Vályi Nagy Frigyesné, Kovács Jenőné, Nagy Ida, Ethey Lászlóné, dr Sziklay Lászlóné, Hegedűs Károlyné, Dezső Emilné, Suhajda Béláné, Balogh Istvánné, Bíró Gézáné. A rendezőség nagy körültekintéssel, izlésesen szolgálta fel a kávét és a pompás süteményeket. A megjelentek a legjobb hangulatban maradtak együtt.

Éjszakai akadályverseny a debreceni őrsvezetői táborban

A vasárnapi kemény, de élményekben gazdag nap után este 9 órakor éjjeli gyakorlat vette kezdetét a Cserkészpark környékén. Ötszáz fiú indult el őrsökbe osztva, három hatalmas körön, hogy az eléjük tornyosuló akadályok legyőzésével eljussanak a kitüzött célhoz. A feladat az volt, hogy a fejvesztetten menekülő hordát a magyar sereg teljesen szoritsa ki. A feladat végrehajtásával megbizott magyar parancsnokság elővédeket küld ki a terep kifürkészésére. Az elővéd fényjel segitségével halad előre, de közben ellenséges gépfegyvertüzbe kerül, amelynek szerencsés leküzdese után továbbhalad. Később ellenséges kémekkel találkozik, kik az egyik magyar repülőtérre vonatkozó adatokat akarják belőle kiszedni. Az elővéd a kémeket elfogja és minden veszteség nélkül vonul be Brassóba.

A nehéz terep és akadályok leküzdése után éjfál tájban értek be az őrsök a tábor területére és tértek nyugovóra.

Nem könnyü munka volt, de a lelkesedés és az erős akarat hozzásegitette a fiúkat ahhoz, hogy az „ellenséget" lehengereljék és ami a legfontosabb növelte azt a reményt, hogy a magyar ifjúság képes kitermelni magából olyan egyéneket, akik az életben is tudnak vezetői poziiciót betölteni, fel tudják venni az idegen elemekkel a harcot s őket a magyar társadalomból mint oda nem valókat koszorítani.

Á. Gy.

— **Budapesten a La Fontaine Társaság** kedden délután tartotta előadóülését a Magyar Tudományos Akadémia üléstermében. Gulyás Pál dr (Debrecen), felolvasta székfoglalóját: a román népballadákról. A neves szereplő előadását a nagyszámú közönség igen lelkesen és melegen ünnepelte.

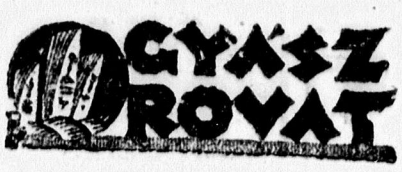

Özv. Gáll Ferencné Ványai Papp Gizella életének 79. évében elhunyt. Gyászszertartás csütörtök délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, majd utána elszállítva ugyanaz napon d. u. 3 órakor lesz Nyírábrányban örök nyugalomra helyezve, korábban elhunyt szerettei mellé. Az elhunytban dr Pénzes Mihály, Hajdúnánás polgármestere nagynénjét gyászolja. Temetését és szállítást Fehértói vállalata végzi.

Özv. Czirják Ferencné Kovács Irén 59 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután három órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozójából, a római katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Hatvan ucca 58. Dankó temetkezési intézet.

Madarász Imre határvadász 44 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

— **A debreceni repülőkatasztrófa hősi halottjának** utolsó filmjét bemutatják Budapesten a Baross Szövetség előadássorozatával kapcsolatban. A filmet Zombory Vilmos készítette Pásztor Istvánnal a Szent István emlékév nemzetközi repülőtalálkozójáról. A film elsőrésze kerül bemutatásra, mert a második része a tekeresnek elégett a lezuhanáskor a debreceni határban. Zombory Vilmos egyike volt a legügyesebb filmriportereknek.

— **A németek 5000 mezőgazdasági munkást** vesznek át Bulgáriából erre a gazdasági évre. A munkások már elindultak a birodalomba.

— **Időjárást jelentő állomások az Óceánon.** Teljesen felkészültek már az angolok és amerikaiak a rendszeres óceánfeletti légiforgalomra. A hatalmas gépek már készen vannak és még most csak postaszolgálatot végeznek. A repülőjáratokkal kapcsolatban időjárást jelentő állomásokat is szervezenek az óceánon és mivel az útvonalon szigetek nincsenek, hajókat fognak felszerelni és azok adják le óránként a jelentéseket az időjárási viszonyokról. A gépek pontosan értesülnek a veszélyes viharok helyéről és idejében vagy kikerülik, vagy pedig nyugodtabb légkörbe repülhetnek.

— **A szlovákok a rémhirterjesztőkkel szemben** az internáló tábort alkalmazzák és legutóbb is 20 egyént kellett beszállítani rémhirterjesztés miatt. Tiso kijelentette, hogy leszámol a rémhirterjesztőkkel és rövidesen a zsidókérdést is rendezi.

— **Londonban bevezetik a rádiótelefont,** melynek az az előnye van, hogy telefonon hallgathatják a rádióprogramot. A hangszórót a telefonba kapcsolják be és a készüléken lesz nyolc gomb, melyeknek segítségével más-más rádióállomást lehet kapcsolni.

— **Rablót fogtak el Budapesten.** Budapesten az utóbbi napokban több rablótámadás történt. Legutóbb egy hordárt ütöttek le és raboltak ki. A hordár pontos személyleírást adott támadójáról és ennek alapján fogták el Angyalföldön Molnár János fiatal lakatossegédet, aki beismerte, hogy ő követte el a rablásokat. Az egyik rabló elfogásának idejében egy másik férfi két helyen is rablást kísérelt meg a fővárosban, de eredménytelenül volt kénytelen menekülni. A nyomozás megindult körözésére.

— **A Szepesség új térképe.** Hogyne volna most időszerű a sokat emlegetett Szepesség! Hiszen sokan azt hitték e napokban, hogy hamarosan mekint a magunkénak mondhatjuk a Magas Tátrával együtt. Nem így történt. Így hát tovább kell várnunk és remélnünk. Addig legalább a térképével vigasztalódjunk. A Szepesség egyik derék fia, Loisch János budapesti tanár adta ki szülőföldjének új térképét minden egyes helység megjelölésével. A hátlapján a magyar és szlovák helységneveket is közli. A térkép ma nem csak a Debrecenben lakó cipszereket érdekli, hanem a nagyközönséget is és olcsó, harminc filléres árával bizonyára sok vevőre fog találni.

— **Egy amerikai mérnök öthónapos fiacskáját** elvitték látogatóba a nagyszülőkhöz és ez a látogatás 18 ezer kilométert jelentett. Repülőgépen, hajón, vasúton, autón utaztak Arábiából Newyorkba.

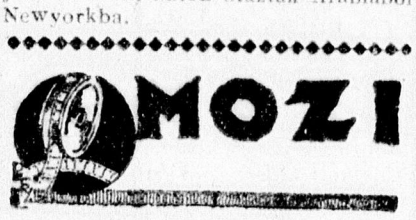

Gyermekszív

A Vígszínház mozgó filmje.

A francia filmgyártásnak a maga nemében kitűnően sikerült alkotása a GYERMEKSZIV, mely a szeretet és jóság apotheozisa. Szép, meghatóan emberi témájával tökéletesen beleillik a nagyhét áhítatos hangulatába. Emellett magasan felülmulja az alkalmi filmek színvonalát s meséjével, kitűnő rendezésével, elsősorban pedig a szereplő nagyszerű francia színészek játékával komoly sikert aratott. Különösen a kis Gabriel Farguettenek, ennek a csodálatos tehetségű gyermekszínésznek a játéka volt megkapó élmény. Palli György rendezése kifogástalan. A kísérő műsor híradó és egy amerikai burleszk, mely „Fog ez menni" címen egy kontár házépítő farmer keserveit mutatja be.

Sporthiradó

A DEBRECZEN sportbirszolgálata jelenti:

A Bocskai a husvéti ünnepeket Albániában tölti, ott túrázik, ahol még sohasem járt s az első magyar csapat a Bocskai, amely Albániában játszik. Husvét két napján Tiranában, Albánia fővárosában szerepel a debreceni csapat és kilátásba helyezte megjelenését Zogu király is, akinek felesége magyar asszony. Gróf Apponyi Geraldine. Az albán rádió is közvetíti a mérkőzést.

Útközben nagycsütörtökön Zágrábban játszik a Bocskai és ellenfele Opata Zoltán, volt debreceni edző csapata, a HASK. Veszélyes ellenfél, bizony legutóbb a Ferencvárost, majd a Hungáriát intézte el nagy gólarányal Alaposan ki kell tenni a Bocskai-nak, hogy ott jól szerepeljen és helyreállítsa a magyar futball becsületét.

A DVSC Miskolcon játszik vasárnap vasútas bajnoki mérkőzést, a Miskolci Vasútas SC ellen.

A husvéti ünnepek alatt amatőrbajnoki mérkőzés is lesz: Nyíregyházán a NyTVE a Püspökladányi MÁV csapatát fogadja. Nagy küzdelem várható Nyíregyházán.

A Debreceni Téglaskert FC szép győzelmet aratott vasárnap Hajdúböszörményben, a MOVE HTE csapatát győzte le az ifjúsági együttes jó játék után. — Vasárnap a Vargakert FC játszik Hajdúböszörményben.

Az ifjúsági válogatott Derecskén játszik, husvét első vasárnapján, ez lesz Derecske husvéti programja. — A válogatott zömét a Téglaskert adja.

Hazaérkezett a magyar válogatott Zürichből, ahol soha sem tudott még győzni a magyar válogatott futballcsapat. Svájc más városaiban nyert már a válogatott, de Zürichben négyszer játszott és négyszer kapott ki. — Most is.

Vasárnap Pesten nagy husvéti torna lesz. A Ferencváros az Austriával, a Hungária a Wacker-el játszik. Hétfőn Bécsben játszanak fordított beosztásban, Ferencváros—Wacker, Hungária Austria.

KÖZGAZDASÁG

Husvét előtti nagy forgalom a hetipiacokon

A hagyma árzuhanása

A karácsonyi ünnepek óta nem volt olyan nagy forgalom a heti piacokon, mint tegnap. Elseje van, pár nap választ már el csak a húsvéti ünnepektől, siet mindenki vasarolni. Már a kora reggeli órákban tömve volt a piac árussal és vásárlóval. A kitűnő napos idő is kedvezett az élénk vásárlási hajlandóságnak.

A legnagyobb kereslet a baromfifélékben van. Ilyenkor sok tojást és tyúkot vásárolnak. Annál kevésbé volt forgalom a kövérkacsa és libában. Csirke nagyon drága, csak azok vásárolták, akik nemsajnáltak egy párért 2—2.20 P-t adni.

Igen jó volt a zöldség piac is, *ahol legnagyobb meglepetést a hagyma árzuhanása okozta. A mult héten a szép makói hagymának kilója 30 fillér volt, míg tegnap már 20 fillérért kínálták.* A nagy felhozatal miatt esett ennyire az ára. Némi árcsökkenés volt a sóskában és a spenótban is, bár nem nagy mérvű. A sóska tányérja 10—12 f., a spenót tányérja 8 f. Sok szép salátát is hoztak fel a Libakertből, 10 fillér egy fej. A káposztafélék tartják a magas árukat, amennyiben egy kg. fejeskáposzta *40 fillér.* A bordóskáposzta ára nem emelkedett.

A gyümölcspiacon igen sok tésztába való gyümölcsöt vásároltak. Ez most a legkelendőbb cikk. A tisztított dióból ára emelkedett *kg-ja 4.60 f,* nagyon sok aszaltgyümölcsöt is láttunk, kilója 1.20 P. Az almát nem nagyon vásárolják, csak a gyenge minőségűt, mert az elsőrendű almának kilója 1.60—1.80 pengő.

A hentesüzletekben is megindult a sonkavásárlás, minden kirakat tele van sonkával, kilója 2.20—2.40 P. A kötözött valamivel drágább.

Zöldségpiaci árak: burgonya rózsa kg. 10—12 f, Ella és más fajta kg. 7—10 f, spenót tányérja 8 f, sóska tányérja 10 f, vöröshagyma kg 20—24 f, fokhagyma kg. 30—40 f, káposzta kg 40 f, vörös és kelkáposzta kg 30 f, újhagyma csomója 5 f, zeller drb 2—5 f, karalábé drb 3—10 f, zöldség kg 16 f, hónapos retek csomója 10 f, saláta fejes 10 f, gomba kg 2.40 P, torma kg 30—50 f.

Baromfiárak: csirke párja rántani való 2—2.40 P, tyúk kg 1.20—1.40 P, kövérkacsa kg 1.40 P, kövérliba kg 1.50 P, pulyka kg 1.20 P, tojás drb 6—7 f.

Gyümölcsárak: közönséges alma kg 60—80 f, nemes alma kg 1—1.80 P, narancs kg 70—1.10 P, dió kg 1.60 P, dióbél kg 4.60 P, mogyoróbél és mandula kg. 4.60 P, aszalt gyümölcs kg 1.20 P, lekvár kg 1.40 P.

Marha- és borjúhúsárak: elsőrendű marhahús 1.20 P, máscodrendű 1 P, borjúhús Ia. 1.60—1.80—2.20 P, bárányhús kg 1.20 P, juhhús kg 80 f.

Hentesáruk: elsőrendű sertéshús 1.80 P, tarja 1.52 P, vékony oldal 1.40 P, zsírnak való 1.50 P, háj zsír 1.60 P, sósszalonna kg 1.60 P, sonka mellső 2.20 P, hátsó 2.40 P, kötözött 2.60 P, paprikás szalonna kg 2.20 P, frisskolbász 2 P, füstöltkolbász kg 2.40 P.

Halárak: apróponty kg 80 f, nagyobb 1.20—1.60 P, csuka 1.60—1.80 P, balatoni fogas 3 P, harcsa kg 2.40—2.60 P, szeletelve 4 P.

x Értesitem a közös sertésnyájba hajtó gazdákat, hogy sertéseiket 6-tól, azaz csütörtök déltől péntek délig a hortobágyi hidnál, később a járáson veszi át a számadó. Nagy Imre f. gazda.

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőüzlet:

Rozs májusra: 14.70, 14.76, zárlat 14.70—14.74.

Tengeri májusra: 16.76, 16.75, 16.82 zárlat 16.81—16.82, júliusra 17.00, 17.11, zárlat 17.09—17.10.

Készárúpiac:

A készárúpiacon a takarmányárpa 10, a sörárpa 25 fillérrel drágult. — A tengeri ellenben olcsóbbodott 5—10 fillérrel. A többi terményárak változatlanok maradtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.60—20.85 78 kg 20.80—21.05, 79 kg 21.00—21.25 80 kilós 21.10—21.35. — Felsőtiszai 77 kg 20.55—20.80, 78 kg 20.75—21.00 79 kg 20.85—21.20, 80 kg 21.05—21.30 rozs pestvidéki 14.70—14.80, rozs más 14.80—15.00, takarmányárpa elsőrendű 17.50—17.75, középminőségű 17.30—17.50, sörárpa kiváló 19.75—20.25, prima 19.00—19.50, zab elsőrendű 22.65—22.80, középminőségű 22.50—22.65, tengeri 16.30—16.40, — korpa 13.90—14.10, 8-as liszt 16.40—16.70 pengő.

SERTÉSVÁSÁR

A tegnapi napon megtartott debreceni városi sertésvásárra felhajtottak összesen 544 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 344 darab volt. Az irányzat változatlan Árak: szedet sertés I. 93—95 fillér, II. 86—91 fillér, III. 76—84 fillér, angol tőkesertés 92—94.5 fillér, angol sonkasertés II. 88 fillér, exportzsír márkázott 150 fillér kilónként.

Debreceni ló- és szarvasmarhavásár

A tegnapi ló- és szarvasmarhavásáron felhajtás: ló 250, eladás 43; szarvasmarhafelhajtás 1130, eladás 686. Árak: jóminőségű vágómarha 40—48, középminőség 33—40, sárga 23—33 fillér. Borjú 50—65 fillér. Növendékmarha 38—48, tinó, ökör 48—60, élősúlyban kilónként. Fejőstehén 235—465 pengő. — Vágóló 50—125 pengő, sárga igásló 60—170 P, középminőségű igásló 170—280 P, jó igásló 280—400 P, kocsiló 400 P-től felfelé. *Irányzat élénkülő.*

Országos vásárok

Április 6. csütörtök: Csökölyi, Kurd Onod, Pacsa, Pölöske, Rajka, Szentgotthárd.

Április 7., péntek: Nagyhalász.

Április 8., szombat: Szakály, Tolcsva.

Április 10., hétfőn: Dévaványa, — Nyírbakta, Recsk, Vámosmikola, Várpalota, Vörs.

APRÓHIRDETÉSEK

1 kg mazsola 1·20
1 kg mogyoróbéj 4·40
1 kg mandula 4·40
1 drb citrom — 05
a Váligyümölcscsarnokban
Piac u. 7.
Arany Bika mellett
és a Hungária palota.

Levelezés

Aranyesőnek
fontos levele van. Lényeges változás nincs. Időpont jó. Csókollak. 445

Alkalmazást nyer férfi

Kisegítő
fodrászsegéd felvétetik, Szénássy, Kigyó ucca 37. szám. 442

Fodrászsegéd
felvétetik, Király fodrász, DEMKE-vel szemben. 448

Egy
fodrászsegéd felvétetik, Fejes és Bíró, Deák Ferenc ucca 26. 455

Alkalmazást nyer nő

Hölgyfodrász-
kisasszonyt, állandó munkára felvesz Kiss, Honvéd ucca 2. 458

Tanyára
gazdasszony keresteltik, azonnalra, Polgári-tanya, Diószegi út 187. 447

Háztartási alkalmazott

Bejáró
kislány, gyermek mellé felvétetik, Rothermere ucca 41. szám, harmadik ajtó. 456

Délelőtti
házimunkára jobb fiatal leányt keresek, Batthyány ucca 16. sz., keresztépület. 443

Ajánlat

Fizetővendégeket
kirándulókat vállalok, szép új villámban, — Komjáthyné, Parád, Napsúgár pensió. 450

Grafológusnő,
lelki tanácsadóján állandóan fogad. Széchenyi ucca 43. 398

Illatszertáramat
Csapó ucca 58. alatt, (régi illatszertár helyiségben megnyitottam. Ádám Antal. 758 4. 21.

Zománcozott
és olcsóbb lakatos asztali tűzhelyek legolcsóbban, Csapó ucca 87. sz. tűzhelyüzem. Használtat beszerélek. 424 5. 15.

Némethy-cipő
tartós, elegáns, javítások szakszerűen, olcsón készülnek, Simonffy u. 1. C. 964 4. 28.

Ingyen
elhordható jó fekete föld és törmelék feltöltésre alkalmas. — Tanító u. 18. számu ház udvaráról 547 vv

Kalap-
ujdonságok megérkeztek. Alakítás modell után 1 pengő. Arany kalapszalon, Sas ucca 4. szám. 162 4. 11

Női kabátot
Vágótól.
Férfi raglánt
Vágótól,
Csapó ucca 10. szám.

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja, Kiss cianozó vállalat, Kigyó ucca 5. szám 1476 5. 31

Cipőt,
Ökrös sajátkészítményü raktárából szerezheti be legolcsóbban Sas ucca 1. 244 4. 9.

Cianoztasson
bizalomal a „Csala" cianozó vállalattal. Rákóczi ucca 9. sz., telefon: 14—27. sz. 1038. 5. 29.

Függefa,
szép gyökeres példányok darabonként 30, 40, 50 fillérért már kapható. Hatvan ucca 24., házfelügyelőnél. 110

Fehérnemű
varrást, javítást szépen és olcsón készítek, Kút ucca 62. 359 4. 16

Hogy a szórakozás
az ünnepen teljes legyen, kölcsönözzön egy fényképezőgépet Berzéki fotoszaküzletében. Ferenc József út 38. sz. udvarban. 1728 4. 10

Mosást,
darabszámra, katonatiszteknek, hónapszámra lakásomra olcsón elvállalok, Kút ucca 62. 360 4. 16

Kereslet

Minden
ingóságot veszek, eladok. Háló, íróasztal, s konyhaberendezés, szőlonok, összecsukós vaságy, eladók. Csapó ucca 49. szám. 167 4. 11

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 800vv

Jó házikosztot
keres, esetleg bútorozott szobával, teljes ellátással, „Ötven" jeligére a kiadóba. 438 vv.

Élelmiszer ital

Vizes ugorka
kiló számra kapható, Salétrom ucca 4. 409

Iroda

Irodának,
orvosi rendelőnek, azonnal kiadó két uccai parkettes szoba, Kossuth ucca 23. 453

Bútor

Eladó
hálószobabútor, egy premier ötvenes vaskályha. Rákóczi u. 29. 166

Egy
17. századból való Holland ebédlőkredenc, tálaló, 24 személyre kihúzható asztal, hat darab bőrszékkel, eladó, Baros ucca 17. 452

Tüzelő anyagok

Itt az olcsó fa,
szárított tölgy, apritva, hazaszállitva 4.40, akác 4.20, tuskó 3 pengő. — Akáckaró olcsón kapható. Kovács fakereskedő Szent Anna ucca 36 szám 341 4. 9.

Vegyes

Eladó virágok:
pálma, phylodendron, aspidisztra, Simonyi út 3. szám. 32 4. 10.

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Kiadó
egy szép kis üzlethelyiség lakás, azonnal, Ajtó ucca 26. 407

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara, Gyár ucca 4. 451

Kiadó
alkovos nagy szoba és kisebb szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, s spájzból álló lakás, Csapó ucca 56. szám alatt. Ugyanott kétszobás, s konyhás udvari lakás is kiadó. 449

Kiadó lakás kétszobás

Uccai
két szoba, irodának, vagy rendelőnek, májusra kiadó. Batthyány ucca 14. 401

Kiadó
igen szép kétszobás lakás, május 1-ére, Ajtó ucca 26. 406

Kiadó lakás háromszobás

Két- és három-
szobás, parkettes fürdő szobás, gáz- és villannyal ellátott önálló villalakás, Perczlay út 26. alatt május elsejére kiadó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén Rt-nál, — Fürdő ucca 2. 1929 vv.

ÓLMOT

vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Kiadó lakás nagyobb

Csodaszép,
ötszobás lakás, teljes kényelemmel, esőndes jó helyen, Jókai ucca 9. C. alatt kiadó. Tessék érdeklődni a kiadóban. E 32

Péterfia 61.
Magoss György-tér sarkán, négyszobás uccai, kétszobás udvari lakás és üzlethelyiség kiadó. Telefon: 24-52. 415

Kiadó
május elsejére kétrendbeli elsőemeleti négyszobás lakás, Csapó u. 24. szám. Értekezni lehet: Horváth felügyelő nél, Helyivasút igazgatósága 1607 vv.

Négyszobás,
összkomfortos lakás, angolcsin fürdőszobával, parkirozott udvarban, májusra kiadó. Értekezni: hétköznap 11—2 óráig Maróthy György ucca 22. 1234

Iparkamara,
székházában Werbőczy uccán, május elsejére kiadó egy 5 szoba, hallos és egy 3 szoba hallos lakás, melegvízszolgáltatás, központi fütés. Kiadó azonnalra egy üzlethelyiség. 289

Lakást keres

Különálló
négyszobás, vagy három szoba, hallos lakást keresek, központhoz közel. Ajánlatot: Batthyány ucca 5. szám alá kérek. 284

Bútorozott
szobát keres, esetleg teljes ellátással „Ötven" jeligére a kiadóba. 439 vv

Ingóság eladás

Perzsaszőnyeg-
szövőráma eladó. Honvédtemető ucca 6. 752 vv.

Férfi, női ruha,
cipő, fehérnemű eladó. kir. törvényszék, igazgatóné, I. em. 457

750 kilós
mázsa, kertészeknek hacsura eladó. Sámson út 4. szám. 454

KIRÁLY KÁVÉ
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉT!
KIRÁLY ÜZLETÉBEN A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Egy
jókarban levő tavaszi kosztüm eladó. Nagyvárad ucca 18. szám, negyedik ajtó. 444

Gazdasági termények

Függefa,
szép gyökeres példányok, darabonként 30, 40, 50 fillérért már kapható. Hatvan ucca 24.

Eladó házhely

Boldogfalva
ucca 3. számu telek 245 □-öl olcsón eladó. Cim a kiadóban. E 24

Termő
gyümölcsössel 300 négyszögöles villatelkek eladók, Sesztina ucca 4. kisállomás mellett. 598 4. 18

Villatelkek
egy 404, s egy 327 négyszögöles, a Lajos-király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó Értekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 vv

Egészséges
városrészen, Komlóssy ut 10. 519 □ öles villatelek, két uccára szól, eladó. Felvilágositás kiadóhivatalban. E 28

Pompás
helyen szép telek olcsón megvehető. — Komlóssy ut és Dóczi u. között az Egyetemi Atlétikai Pályával szemben fekszik, 864 □-öl. Három parcellában is eladó. — Cim a kiadóban. E 29

Eladó ház

Biztos
megélhetést nyujt a Boldogfalva u. 17. alatti házastelek. 312 négyszögöl. 3 lakás, 1 üzlethelyiség, 1 kétsütős pékkemence van rajta. Alkalmi áron megvehető. Címet közli a kiadóhivatal. E 25

Mosott rongyot
vesz
lapunk nyomdája

550 ccm-es
oldalkocsis Puch motor kerékpár, kifogástalan állapotban, alkalmi árban eladó. Szoboszlay, Széchenyi ucca 24. 572

Kétlakásos
ház 129 négyszögöl telekkel, Móricz u. 1. sz. alatt olcsó áron áladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Négyszobás
utcai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással bíró 246 négyszögöles telekkel Teleki utca 77. alatti szép ház — garázs is van benne, — most olcsón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Két
utcára nyiló házastelek, Borz u. 26. és Csap u. 39. 148 négyszögöl, több kislakással olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. E 26

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Címet a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkirozott, gyümölcsössel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Lajos király tér 7 szám alatt 107 vv

Gyönyörű
ötszobás lakással bíró 293 négyszögöles telkes ház méltányos áron eladó. Jókai u. 9-c. Közelebbit a kiadóban. E 27

Kevés pénzzel
átadó 54 pengő havi bérjövedelmet hozó ház 115 négyszögöl telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pinceheiyiség is van benne. Alkalmi vétel. Salétrom utcán fekszik. Cim a Debreczennél. 17 A +

Eladó állatok

Husvéti bárány
pénteki vagy szombati átvételre előjegyezhető Kossuth u. 54. sz. 171

Husvéti
bárányok előjegyezhetők Kossuth ucca 22. Balogh László. 441

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
BESZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
ID. SZIGETHY GYULA
igazgató.